دو فصلنامه مطالعات برنامه درسی آموزش عالی
سال ۱۴، شماره ۲۸، پاییز و زمستان ۱۴۰۲، ۷۷-۳۳

Journal of Higher Education Curriculum Studies Vol.14, No.28,33 -77

ارائه‌ی چارچوبی برای صلاحیت حرفه‌ای معلمان و دلالت‌های آن جهت بازطراحی برنامه درسی تربیت معلم بر اساس سنتزپژوهی

A Framework of Teachers' Professional Qualifications for Re-Designing the Teacher Training Curriculum Based on Synthesis

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۹/۱۴، **تاریخ ارزیابی**: ۱۴۰۲/۱۲/۱۸، **تاریخ پذیرش مقاله**: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸

زهره عیوض پور[۱]، جواد حاتمی[*۲]، مجید علی عسگری[۳]، زهرا صباغیان[۴]، فاطمه احمدبیگی[۵]

چکیده: با توجه به ضرورت تغییر در برنامه‌های درسی تربیت معلم و آماده‌سازی معلم شایسته و حرفه‌ای، هدف این پژوهش، روشن ساختن چارچوب کلی شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان با مطالعه‌ی نظام‌مند و ارائه‌ی فراترکیبی از الگوهای نظری و پژوهش‌های صورت گرفته در این حوزه با تمرکز بر صلاحیت حرفه‌ای معلمان و ارائه‌ی مدل ادراکی آن جهت اصلاح و باز طراحی برنامه‌ی درسی تربیت معلم می‌باشد. رویکرد این پژوهش کیفی و از نوع سنتز پژوهی است که با روش تحلیل محتوا و با استفاده از راهبرد فراترکیب انجام شده و از نظر هدف، کاربردی می‌باشد. جامعه‌ی آماری پژوهش شامل تمام کتاب‌ها(۲۰)، مقالات(۱۵۶)، پایان نامه‌ها(۱۶) و پژوهش‌های متعدد در بازه‌ی زمانی(۲۰۲۳- ۱۹۸۰میلادی) در زمینه‌ی صلاحیت حرفه‌ای معلم در داخل و خارج از ایران می‌باشد. نمونه‌ی پژوهش شامل ۶۸ مورد است که بر اساس ارتباط موضوعی و اشباع نظری داده‌ها به صورت هدفمند انتخاب و داده‌های پژوهش با روش تحلیل محتوا(کیفی) مورد مطالعه قرار گرفته است که کدگذاری و طبقه‌بندی اطلاعات، ۲۴ مؤلفه‌ی پرتکرار شناسایی و از ۹۴ مفهوم نهایی، مقولات و مضامین اصلی استخراج شدند. براساس تحلیل محتوای استقرایی و ترکیبی مقولات، یافته-های پژوهش نشان داد که الگوی مورد نظر؛ ۵ مقوله‌ی اصلی ناظر بر ابعاد صلاحیت و ۱۰ مقوله ی پایه ناظر بر ارکان صلاحیت و نیز ۲۵ زیر مقوله ناظر بر انواع صلاحیت است که ترسیم چارچوب ادراکی صلاحیت برنامه درسی و نیز دلالت‌های آن برای بازطراحی برنامه درسی تربیت معلم از آن قابل تفکیک است.

کلمات کلیدی: صلاحیت حرفه‌ای معلمان، ابعاد صلاحیت، ارکان صلاحیت، برنامه درسی تربیت معلم

Z.Eivazpour. Dr.J.Hatami. Dr.M.Aliasgari. Dr.Z.Sabaghian. Dr.F.Ahmadbeigi

Abstract: Considering the necessity of changes in the teacher training curricula and the competent and professional teacher training system, the purpose of this research was to clarify the general framework of teachers' competencies with a systematic study. In addition, it aimed to present a meta-combination of theoretical models and studies conducted in this field with a focus It is based on the professional qualifications of teachers and the presentation of its perceptual model for the purpose of reforming and re-designing the teacher training curriculum. The approach used in this qualitative research was a synthesis type of research, which was conducted with the help of the meta-combination strategy and was practical in terms of the goal. The statistical population of the research included all the books (20), articles (156), theses (16) and numerous studies in the period of time (1980-2023) in the field of professional qualifications of teachers inside and outside Iran available in reliable sources. The corpus sample of the research included above 68 titles, based on thematic relevance and theoretical saturation of the data, the research data was selected in a purposeful way with the method of content analysis (qualitative) of the studied documents, collecting and coding and classifying the information of 24 frequently identified components and 94 concepts. Finally, the main categories and topics were extracted. Based on the analysis of the inductive and composite content of the categories, the findings of the research showed that the pattern involves 5 main categories overseeing the dimensions of competence and 10 basic categories overseeing the elements of competence and 25 sub-categories overseeing the types of competence that draw the perceptual framework of curriculum competence. And the relevant implications for redesigning the teacher training curriculum could be separated from it.

Keywords: teachers' professional qualification, dimensions of qualification, elements of qualification, teacher training curriculum

[۱] دانشجوی دکتری برنامه درسی،دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران. Eivazpour.zohre@gmail.com

[۲] استاد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران(نویسنده مسئول). j.hatami@modares.ac.ir

[۳] دانشیار، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. Aliasgari2002@yahoo.com

[۴] استاد، دانشکده مدیریت، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران. Z_sabaghian@sbu.ac.ir

[۵] استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران. fahmadbeigi@yahoo.com

مقدمه

برنامه درسی صلاحیت محور، ضرورتی انکارناپذیر در نظام دانشگاهی امروز محسوب می‌شود (Hatami, 2022) . برخی از اندیشمندان حوزه نظام آموزش عالی بر آموزش‌های مبتنی بر صلاحیت حرفه‌ای و تخصصی و ارتباط آن با بازار کار تأکید جدی دارند (Mulder, 2017) . یکی از مسائل مهم در فرایند برنامه ریزی درسی در آموزش عالی، اصلاح و تغییر برنامه‌های درسی نظام تربیت معلم است. چرا که تربیت معلم متعهد و متخصص، نیازمند بهره‌مندی از برنامه آموزشی جامع و متناسب با نیازهای روز دنیا به شمار می‌آید و بازنگری و به‌روزرسانی برنامه های درسی به عنوان واقعیت جاری نظام‌های برنامه ریزی درسی در نظر گرفته می‌شود. برنامه درسی تربیت معلم از جنبه کارکردی آن به عنوان برنامه ای علمی با هدف آماده سازی افراد برای اجرای برنامه مدرسه ای معرفی می شود و از جنبه هویتی آن ضرورت و فاداری به برنامه دانشگاهی و ساختار و قوانین آموزش عالی مطرح است. از طرفی به دلیل نقش های بی بدیل معلم در جریان تعلیم و تربیت وجود شایستگی‌هایی متنوع و متعدد در برنامه درسی تربیت معلم ضرورت می‌یابد. بنابراین از آن جهت که هر الگوی پیشنهادی برای برنامه های درسی تربیت معلم اصول تربیت حرفه ای معلمی را در بر می‌گیرد، در استخراج این اصول نمیتوان با نادیده گرفتن اسناد بالادستی و الزامات قانونی به اجتهادی بی طرفانه دست زد؛ چرا که اجرای الگوی پیشنهادی در بافت ایران بدون در نظر گرفتن الزامات و اسناد مصوب حوزه تربیت معلم میسر نیست. بر این اساس با مراجعه به سند طراحی کلان معماری برنامه درسی تربیت معلم به عنوان مهم ترین و اصلی ترین سند مصوب کشور در حوزه تربیت معلم و بررسی سیر تاریخی تحولات نظام تربیت معلم ایران در حال حاضر ۵ اصل به عنوان اصول ناظر بر تربیت حرفه ای معلم شناسایی شده است. ۱. شایستگی محوری این رویکرد بر تدوین آرمانها و اهداف برنامه درسی حاکم و در کل برنامه جاری است. تربیت معلم، فرایندی است مبتنی بر برنامه درسی یکپارچه شایستگی محور که همه عناصر این برنامه. جامع معطوف به فراهم نمودن فرصت های مناسب به منظور کسب و ارتقای شایستگی‌های عام مشترک و تخصصی مورد نیاز دانشجو معلمان و معلمان برای درک و اصلاح مداوم موقعیت خود و دیگران (متربیان) در نظام تربیت رسمی و عمومی است. ۲. تربیت محوری این رویکرد بر اهداف و فضای حاکم بر اجرای برنامه درسی حاکم است. ۳. تلفیقی بودن این رویکرد بر تعریف و تعیین عناوین برنامه ها و سرفصل دروس حاکم است. در بازنگری برنامه درسی تربیت معلم تفکر میان رشته ای و تلفیقی به جای موضوع محوری حاکم است. ۴. انعطاف پذیری این رویکرد بر ارتباط بین انواع دروس حاکم است. ۵. عمل‌گرایی این رویکرد بر تعیین نوع و اجرای برنامه ی درسی حاکم است (Attaran and et al., 2018).

برنامه‌ی درسی تربیت معلم باید به گونه ای طرح ریزی شود که مسیر تربیت معلم حرفه ای را مطابق استانداردهای روز دنیا فراهم کند. صاحبنظران معتقدند که یکی از مسائل قرن جدید ضرورت بازنگری برنامه های درسی دانشگاهی مطابق اصول و اهداف یادگیری مادام العمر است نظر به اهمیت برنامه درسی در آموزش عالی، باید این عنصر، همواره مورد تغییر و ارزیابی قرار گیرد و بهبود آن در دستور کار دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی باشد و دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی به عنوان متولیان امر تربیت معلم در کشور وظیفه‌ی پایش و نظارت برتمامی ابعاد تربیت معلم حرفه‌ای و به روز را برعهده دارند. در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به عنوان یکی از اسناد بالا دستی کشور ایران به لزوم باز نگری و اصلاح برنامه درسی تربیت معلم چنین مورد تأکید قرار گرفته است: اصلاح و یا بازمهندسی سیاست‌ها و بازتنظیم اصول حاکم بر برنامه درسی تربیت معلم با تأکید بر کارورزی و انطباق سطح شایستگی‌های حرفه ای معلمان در سطح ملی و جهانی با مقتضیات الگوی برنامه درسی در نظام تعلیم و تربیت و طراحی سیاست‌های مناسب برای ارتقای شیوه‌های جذب، تربیت و نگهداشت معلمان در آموزش و پرورش مورد تأکید است. از طرفی مشارکت معلمان در برنامه ریزی درسی از موضوعات مهم و اساسی نظام های آموزشی است که دستیابی به اهداف نظام آموزش و پرورش بدون وجود معلمانی برخوردار از توانمندی‌ها و شایستگی‌های حرفه ای میسر نمی‌شود. در رویکرد سیستمی به آموزش و پرورش کیفیت نظام آموزشی و توسعه‌ی نظام برنامه ریزی درسی در گرو عملکرد مناسب معلم، یعنی برخورداری از دانش، نگرش و مهارت (صلاحیت معلم) است. برای توسعه‌ی صلاحیت حرفه‌ای معلمان لازم است که شاخص‌های شایستگی‌های مورد انتظار توسط برنامه‌ریزان و متولیان آموزشی تعیین و تدوین شوند و در کار بست این شایستگی‌ها مسیر رشد حرفه‌ای معلمان هموار و به روز شود.

(Bruner 1997: 53) در کتاب فرایند تعلیم و تربیت درباره‌ی نقش معلم در برنامه ریزی درسی چنین گفته است: یک برنامه ی درسی بیش از آنکه برای دانش آموزان طراحی شده باشد، باید برای معلمان طراحی شود. اگر برنامه ی درسی نتواند معلمان را تغییر دهد، تعادل آنها را بر هم بزند، بر آگاهی آنها بیفزاید و آنها را به حرکت در آورد، بی شک هیچ گونه تاثیری بر یادگیرندگان نخواهد داشت (Marzooghi et al., 2017).

اجرای برنامه درسی تضمین کننده‌ی تحقق اهداف آموزشی است. مجری اصلی برنامه درسی معلم است. (BJ, 2010) صلاحیت معلمی، نظامی از دانش، مهارت، توانایی و خواست انگیزشی است که تحقق مؤثر فعالیت‌های آموزش حرفه‌ای را فراهم می‌کند هرقدر آگاهی معلم از اهداف، محتوا و روش‌های برنامه درسی بیشتر و جامع‌تر باشد هر قدر از صلاحیت علمی و آموزشی لازم برای تدریس درس مورد نظر برخوردار باشد، امکان رسیدن به هدف ها بیشتر می

شود. بنابراین موفقیت هر نظام آموزشی نیز بیش از هر عاملی به رشد و پویایی معلم و نیز کسب شایستگی‌های معلمیِ معلمان آن نظام بستگی دارد (Farzaneh et al., 2014).

مفهوم صلاحیت از برآورده شدن یک استاندارد و یا به طور ضمنی به مفهوم کیفیت دلالت می‌کند.(Majidi et al., 2018). صلاحیت به عنوان مجموعه ای از قابلیت های یکپارچه در حیطه های مختلف دانش، نگرش و مهارت اطلاق می‌شود که شرط لازم برای حل مسئله و توانایی عملکرد مؤثر در برخی از تخصص ها، سازمان، شغل، نقش و موقعیت حرفه ای بحساب می‌آید(Sultana 1, 2009).

(Schlieber, 2002)ابعاد شایستگی شغلی را شامل صلاحیت فنی که مربوط به توانایی‌های لازم در جهت اجرای وظایف می‌باشد. صلاحیت در یک معنی به «برونداد» یا «نتایج آموزش» دلالت دارد که به معنی صلاحیت عملکردی است. در معنی دوم، «درونداد» یا آن دسته از«ویژگی‌های زیرساختی» است که مورد نیاز است تا فرد بتواند به صلاحیت عملکردی دست پیدا کند(Hoffman, 1999).

شایستگی‌ها در زنجیره‌ای پیوسته قرار دارند که در یک طرف آن افراد مبتدی و در طرف دیگر آن افراد خبره جای می‌گیرند. همین طور، شایستگی‌ها در هر دو سطح خُرد و کلان قابل مشاهده هستند (Jafarabadi, 2014) مطابق نظر(Maleki, 2012) صلاحیت دارای ۳ رکن(دانش، نگرش و مهارت) است. این در حالی که (Gupta, 1999) ارکان صلاحیت ها را به در ۶رکن «دانش ، مهارت، نگرش، ارزش‌ها، انگیزه‌ها و اعتقاداتی که افراد برای موفقیت در یک شغل به آن نیاز دارند تعریف می‌کند.

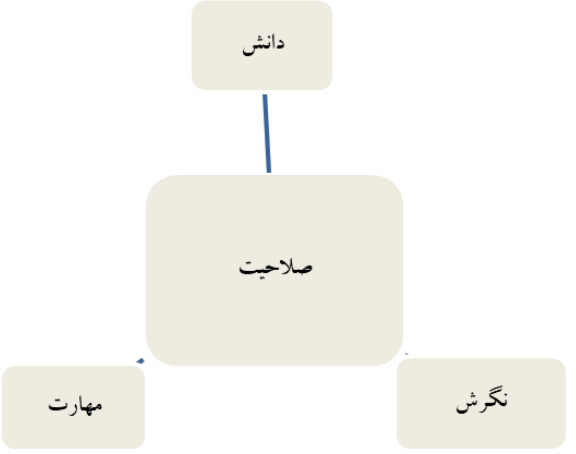

ارکان صلاحیت (Maleki, 2012)

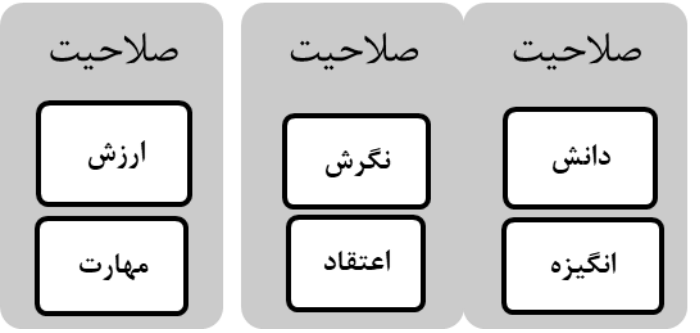

ارکان صلاحیت :(Kupta, 1990)

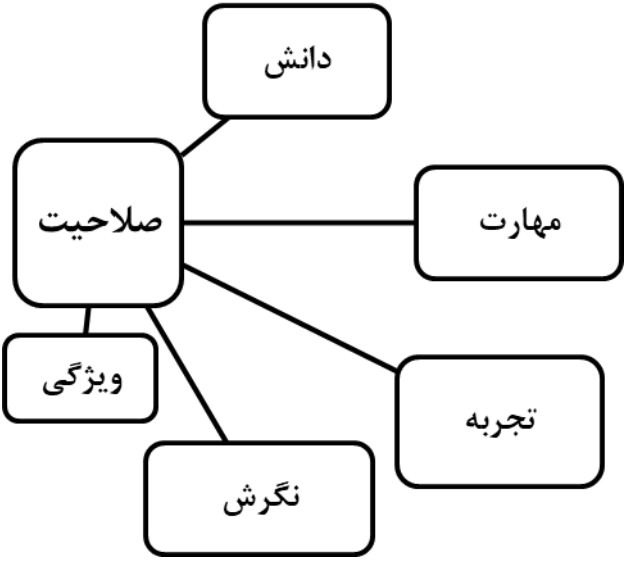

ارکان صلاحیت(Selevy, 2019)

(Town, 2016) . شایستگی‌های شناختی را مجموعه آگاهی‌ها و مهارتهای ذهنی معلم در شناخت و تحلیل مسائل تعلیم و تربیت و شایستگی‌های عاطفی را مجموعه گرایشها و علایق معلم به مسائل و موضوعات مرتبط با تعلیم و تربیت و شایستگی‌های مهارتی را به مهارتها و توانایی‌های علمی معلم در فرایند یادگیری مرتبط اطلاق می‌کند. که از مجموعه شایستگی‌های سه گانه، صلاحیت تأثیرگذاری بر دانش آموز حاصل میشود(Shah Mohammadi,2014).

(Lee, 2014) نگاهی گذرا به تحقیقات انجام شده توسط(Research Council and 21st Century Skills Evaluation and Training Project in UNESCO)در مورد تواناییها و صلاحیت های معلمان، بیانگر این است که تمرکز اصلی آموزش و پرورش قرن ۲۱ بر روی چهار محور روشهای تفکر (خلاقیت و نوآوری، تفکر انتقادی، حل مسئله، تصمیم گیری، آموزش برای یادگیری و فراشناخت)؛ روشهای کارکردن (ارتباطات، همکاری، کار تیمی)؛ ابزارهای کاری (سواد اطلاعاتی، سواد فناوری) و زندگی در دنیا (شهروندی در سطح محلی و ملی، کار راهه و مسیر زندگی، مسئولیت فردی و مسئولیت اجتماعی) استوار هست.

(Ministry of Education, Singapore 2009).با تجدید نظر در برنامه‌های درسی ملی، یک نگاه سیستمی به برنامه های آموزشی معلمان، در زمینه مشارکت با وزارت آموزش و صلاحیت‌های مورد نیاز برای آموزش و پرورش قرن ۲۱ بعنوان راهنمای عمل، چارچوبی مبتنی بر سه مؤلفه تمرین حرفه ای۱، رهبری و مدیریت ۲ و اثربخشی شخصی۳ ارائه کردند. تعیین صلاحیت معلمان در سنگاپور منجر به ارائه مدل آموزشی برای معلمان گردید که از آن تحت عنوان مدل (۳ vsk) یاد می‌شود . مدل آموزش و پرورش معلم برای قرن ۲۱ در سنگاپور متمرکز بر سه ویژگی ارزش، مهارت و دانش هست.

(Columbia University Teachers College, 2004)استانداردها و صلاحیت های معلمان را در ۱۳ مولفه ی کلی که هر کدام دارای تعدادی زیر مولفه می‌باشد به شرح زیر اعلام نموده است: ارزش گذاری و علاقه مندی به دانش آموزان و عمل به مصلحت آنها/درک نقش والدین و محیط خانه در زندگی فراگیران داشتن دانش پایه ی وسیع و درک عمیق از موضوع مورد تدریس/ آگاهی از کشور و دنیا/آگاهی از سیستم آموزشی کشورشناخت مراحل رشد/به کار گیری موثر مهارت های تدریس /به کارگیری موثر اصول سنجش، ارزشیابی و گزارش دهی عمل به عنوان رهبران آموزشی و اخلاقی /یادگیری مادام العمر/مسئولیت در برابر دانش آموزان/مسئولیت در برابر والدین و اجتماع /مسئولیت نسبت به حرفه.

(Pickering, 2003) علاوه بر موارد فوق، نقش اساسی در توسعه‌ی حرفه‌ای معلمی و صلاحیت حرفه‌ای معلم، آشنایی با استراتژی تدریس و تدریس اثربخش است (Huntley,

2003) در پژوهشی کیفی صلاحیت معلمان (Queensland, Australia)را در ۶ دسته آماده سازی مناسب (برنامه ریزی و سازماندهی کلاس)، داشتن دانش پایه عمیق جهت تسهیل یادگیری، استفاده از راهبردهای مختلف مدیریت رفتار فراگیران، برقراری ارتباط موثر با ذینفعان مدرسه، حرفه ای عمل کردن و خودآگاهی طبقه بندی نمود. او همچنین قابلیت های معلمان را در سه زمینه دانش حرفه ای، عمل حرفه ای و تعهد حرفه ای دسته بندی کرده است. دانش حرفه ای شامل دانش محتوا، شناخت دانش آموز و آگاهی از تدریس و یادگیری است عمل حرفه ای از طراحی یادگیری، ایجاد محیط یادگیری و سنجش و ارزشیابی یادگیری تشکیل شده است و تعهد حرفه ای، یادگیری حرفه ای، مشارکت، رهبری، ارزش ها، ارتباطات و اخلاقیات را شامل می شود(Nij Veldt, 2005)صلاحیت حرفه ای را توانایی معلم در برآوردن نیازها و مطالبات حرفه ی تدریس به میزان کافی و با استفاده از مجموعه ای یکپارچه از دانش، مهارت و نگرش گفته است به طوری که این مجموعه در عملکرد و بازتاب معلم تجلی یابد.(Walce, 2005) از شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان فقط شایستگی تدریس را مورد مطالعه قرار می‌دهد وآن را به ۴ حیطه تقسیم می‌کند که عبارت‌اند از: ۱. آماده شدن برای تدریس شامل (شناخت کامل محتوای موضوع درسی و برنامه ی درسی ملی، شناخت ویژگیها، دانش و تجربیات دانش آموزان، توانایی استفاده از تمامی روشهای تدریس) ؛ ۲. تدارک محیط مناسب یادگیری برای فراگیران شامل (ایجاد محیط مملو از انصاف، پذیرش، اعتماد، همکاری و احترام، داشتن انتظارات یادگیری چالش برانگیز) ۳. تدریس برای یادگیری شامل(بیان روشن و صریح اهداف یادگیری در کلاس، استفاده از راهبردهای تدریس منسجم و معنادار ۴. حرفه‌ای شدن شامل بازخورد گرفتن منظم از فعالیتها، برقراری ارتباط گروهی و حرفه‌ای با همکاران.

(Hong et al. 2008) شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان را در ۶ دسته ی توانایی فکری، سیستم ارزش‌ها، مهارت‌های بین فردی، توانایی مدیریت، توانایی‌های حرفه ای، ویژگی‌های شخصیتی طبقه بندی کردند.

(Zaharim et al., 2009) دانش و تخصص فنی و نیز مهارت توانایی‌های ضروری، را جزء صلاحیت حرفه‌ای معلمان می‌دانند(Coster et al., 2005) شایستگی‌های معلمان را به پنج دسته:۱. دانش تخصصی ۲. ارتباطات، شامل**:** برقراری ارتباط با دانش آموزان با داشتن پیشینه مختلف، هدایت انجام وظایف، تحلیل و روشن سازی دیدگاه‌های دانش آموزان ۳. سازماندهی شامل **:** تعیین سیستم عملکرد دانش آموزان، مدیریت زمان و تنظیم برنامه درسی مطابق اهداف سازمانی ۴. پداگوژی چهار عامل را در برمی گردد که عبارتند از **:** کمک به دانش آموزان و تعیین نیازهای یادگیری، تنظیم برنامه درسی براساس نیاز دانش آموزان مختلف، طراحی فعالیت هایی برای تسهیل یادگیری ورشد فراگیران، استفاده از فن آوری اطلاعات در تدریس. ۵.

صلاحیت رفتاری، شامل : داشتن رویکرد دموکراتیک، نگرش پیش کنشی، کنجکاوی در مورد تازه ها، صداقت و درستی.

به نظر (Grant Vogilt, 2006)صلاحیت حرفه ای معلم در اثربخشی اوست (Chancery, 2010). شایستگی‌های شغلی در معلمان ابتدایی تایلند را شامل: پیشرفت، کارتیمی، خدمات خوب، خود بهسازی، پیشرفت یادگیرنده، طراحی یادگیری، مدیریت کلاس و تجزیه و تحلیل معرفی کرد.

مطابق پژوهش‌های(Denilson Group 2011)، (Georgetown College, 2011)، (UNESCO 2011) شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان را درحوزه‌های اثربخشی تدریس، مطالعات فرایند محصول، پژوهش‌های رفتار معلمان تقسیم بندی کرده‌اند(Vio Wallin, 2011). شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان شامل شایستگی: صنعتی، توسعه‌ی برنامه‌ریزی، آماده سازی تدریس، تدریس عملی، ارزیابی تدریس، مدیریت تدریس، مشاوره دانش آموز، ارتقاء روابط عمومی و ارتباط بین فردی، همکاری پروژه است (Koktoran, 2011) صلاحیت اصلی معلم را شامل: توانایی در هنر، ویژگیهای فردی، تسلط بر زبان، توانایی کمی، دانش جهانی و اجزای کیفیت معلم در آماده سازی محیط یادگیری بیان می‌کند(Controhamkaran 2013) شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان را در ۴ مقوله‌ی دانش عمومی، دانش موضوعی، دانش تربیتی و دانش تربیتی- موضوعی قرار می‌گیرد(Hso, 2013) صلاحیت حرفه ای معلمان را شامل شایستگی: شناختی، عملکردی، فردی و اخلاقی دانست (Valika Varohn, 2013) شایستگی حرفه ای معلمان را برای بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش دانستند وآن را به مؤلفه های(دانش و مهارت لازم درباره ی فرایند طراحی راهبرد تدریس، مواد آموزشی، استفاده از سخت افزار، استفاده از نرم افزار، استفاده از فناوریهای نوین آموزشی در فرایند یادگیری و مشارکت با فراگیرنده، استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایند تدریس، استفاده از فناوری اطلاعات وارتباطات در فعالیت فراگیرنده)طبقه بندی کردند(Angang et al. 2015) از شایستگی‌های حرفه ای که لازم است در برنامه درسی معلمان قرار گیرد هفت مهارت نرم را به عنوان مهارتهای عمومی تحت عناوین: مهارتهای ارتباطی،تفکر انتقادی وحل مسئله، کارگروهی، یادگیری مادام العمر، اطلاعات ومهارت مدیریتی، مهارت کارآفرینی، مهارت اخلاق حرفه ای، مهارتهای رهبری بیان میکنند.(Selevy, 2019) شایستگی‌های معلمان ترکیه را در ۹ بعد مختلف به عنوان شایستگی: تحقیق ، برنامه درسی ، یادگیری مادام العمر ، فرهنگی - اجتماعی ، عاطفی، ارتباطی، فناوری های اطلاعات و ارتباطات (ICT) و زیست محیطی طبقه بندی کرده است.

Specialized Committee for Planning Educational Courses for) Teacher Training in Iran, 2010) شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان را در چهار حوزه تحت عنوان: شناختی عاطفی، عملکردی و تأثیر گذاری طبقه بندی کرد.

Specialized Committee for Planning Educational Courses for) Teacher Training in Iran, 2010) صلاحیت های حرفه ای معلمان را در چهار حوزه تحت عنوان: شناختی صلاحیت های عاطفی، عملکردی تأثیر گذاری،طبقه بندی کرد.

بنا بر آنچه بیان شد برای تبین وارائه ی الگوی صلاحیت حرفه ای معلمان ناظر بر نقش آنها در برنامه درسی وبرنامه درسی تربیت معلم ،تحقیق حاضربنا دارد که از طریق سنتز پژوهی و تجمیع و ترکیب یافته ها، تعارضات موجود در ادبیات موضوع پژوهش رابرطرف، حدومرزهای تعمیم را مشخص و ضمن استخراج الگوی مناسب، موضوعات اصلی رابرای تحقیقات آینده مشخص نماید. به همین دلیل بنا به هدف پژوهش حاضر،محقق درصدد پاسخ به پرسش های زیر است:

۱-ابعاد اصلی صلاحیت های حرفه ای معلمان بر مبنای فراترکیب مبانی نظری و پیشینه پژوهشی کدام است؟

۲-ارکان‌بنیادی صلاحیت های حرفه ای معلمان بر مبنای پیشینه پژوهشی کدام است؟

برای تبیین چارچوب صلاحیت های حرفه ای معلمان وتعیین الگوی صلاحیت برنامه ی درسی تربیت معلم ،الگوهای نظری ومفهومی دردوگروه بارویکردهای متفاوت طبقه بندی ومورد مطالعه قرار گرفت : که نتایج آن به شرح زیر است:

۱- گروه اول مبنای پژوهش خود رابر اساس الگوی صلاحیت های حرفه ای ۱۳گانه (سیزده مؤلفه)، قرار دادند ومقوله ها وشاخص های مبتنی بر آن معرفی کردند:

(Karimi, 1999) (Niknami and Karimi, 2009) (Mushtaghi and Naghashzadeh, 2014) (Nazari et al., 2015) (Sarori and Ahmadi Khatir, 2015) (Kazemi Orang, 2015) (Bezi and Maudebnia, 2015) (Hossein Nejad, 2015) Zakiri Hakkami and Nasreen, 2014) (Kazemi et al., 2016) (Sheikh al-Islami et al., 2017) Naqi Kazemi, Samia Rahmani, Mahdia Mozafari, (2016) Elham Zafari Faframidian (2016) Aslani, Rana, Dolatshah, Zainab, Imamian, Zainab (2016) (Turkmandi, Alireza (2017)) ((Hadi Barati (2015**)**.ابعاد صلاحیت های حرفه ای معلمان را با ۱۳مقوله ی: آموزشی/ علمی/ رفتاری/ شخصیتی/ تدریس/ اجتماعی/ فکری/ مدیریتی/ عملکردی/ اخلاقی / توسعه ی حرفه ای/یادگیری مادام العمر/ فن آوری/ معرفی کردند. این گروه به طور کامل از رویکردها و روش های آماری یکسان در تحقیق و با جامعه ی آماری ونمونه ی متفاوت،

استفاده نمودندودراین راه از پرسشنامه ا ی مشترک به نام (پرسشنامه ی کریمی) استفاده کردند ، که نتایج تحقیق این گروه در جداول شماره یک زیر قابل مشاهده است:

جدول شماره۱، گروه اول:۱۳مقوله، را به عنوان شایستگی‌های حرفه ای معلمان مورد پژوهش قرار دادند

ردیف	مقوله های صلاحیت های حرفه ای معلمان	شاخص های صلاحیت های حرفه ای معلمان	نمونه های پژوهشی ،تکرار در تحقیقات مرتبط(عنوان پژوهش/ نام پژوهشگر(ان)
۱	صلاحیت رفتاری	استفاده مناسب از تشویق و تنبیه، همدلی، انعطافپذیری، برقراری ارتباط مؤثر با والدین،همکاران و ... ارزشگذاری و علاقه‌مندی به فراگیران، رفتاری توأم با احترام و ادب با دیگران، هم یار یادگیرنده بودن	۱-مقایسه صلاحیت های فردی معلمان وضع موجود و وضعیت مطلوب در بین معلمان مقطع ابتدایی شاغل در مدارس آبادان Zakeri Hakami, Masoumeh, (2014) Naserin Elham ۲-مطالعه ی صلاحیت های حرفه ای معلمان ابتدایی (شهر اردبیل) (2014) Hassannejad, Vajiheh ۳-شاخص های صلاحیت های حرفه ای معلمان دوره ابتدایی(زاهدان) Bazi Mohammad Amin, (2014) Moadab Niya Amin ۴-ارزیابی وضعیت موجود صلاحیتهای حرفهای معلمان مدارس ابتدایی شهر اندیمشک Shirzad Nazari, Afshin Miri, Sara Ahmadi Bolotaki, Sadegh Karimi Borujeni, Mehbobe Nilieh(2014)
۲	صلاحیت توسعه ی حرفه ای	هدایت فراگیران در انتخاب و ا ستفاده از منابع مختلف، یادگیری مستمر و مادامالعمر،مشارکت در توسعه حرفه ای و فردی و گروهی، به روز بودن دانش، به روز و همراه بودن با تغییرات سریع علمی جامعه	

ردیف	مقوله های صلاحیت های حرفه ای معلمان	شاخص های صلاحیت های حرفه ای معلمان	نمونه های پژوهشی ،تکرار در تحقیقات مرتبط(عنوان پژوهش/ نام پژوهشگر(ان)
۱	صلاحیت اخلاق حرفه ای	صداقت و در ستی، رعایت جنبه های محرمانه حرفه، پایبندی به اخلاقیات و ارزشها،داشتن تعهد حرفه ای، منصف بودن و برقراری عدالت اجتماعی، چون عدالت، انصاف، صداقت، تعهد خودارزیابی	۵-صلاحیتهای حرفه ای مطلوب دانشجو معلمان دورهٔ آموزش ابتدایی Azam Molainejad (2018) ۶-صلاحیت های حرفه ای معلمان آموزش عمومی و ارائهٔ چارچوب ادراکی مناسب(اصفهان) Mostafa Niknami, Fariba Karimi (2009) ۷-ارائه الگوی صلاحیتهای حرفهای معلمان مقطع ابتدایی: مطالعه موردی معلمان شهرستان دزفول Saeed Mushtaghi, Maryam Naqashzadeh (2013) ۸-بررسی صلاحیت های حرفه ای معلمان دوره ی ابتدایی شهرستان قائم شهر Sarvari Fariba, Ahmadi Khatir Suri, (2014) ۹--صلاحیت حرفه ای ولزوم توجه به آن در معلمان ابتدایی Hadi Barati , (2014) ۱۰--مطالعه صلاحیت های حرفه ای معلمان دوره ابتدایی
۲	صلاحیت فکری	توانایی معلم در تفکر انتقادی، خلاق و حل مساله	
۳	صلاحیت فن آوری	استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش، کمک به فراگیران در استفاده از آن، داشتن سواد فناوری فن آوری اطلاعات و ارتباطات، آموزش، یادگیری	

ردیف	مقوله های صلاحیت های حرفه ای معلمان	شاخص های صلاحیت های حرفه ای معلمان	نمونه های پژوهشی ،تکرار در تحقیقات مرتبط(عنوان پژوهش/ نام پژوهشگر(ان)
۶	صلاحیت تدریس	آشنایی با روشهای مختلف تدریس، معنیدار نمودن آموزش، بهکارگیری مؤثر مهارتهای تدریس، تحلیل محتوای برنامه درسی	Fariba Karimi (2008) ۱۱-پیش بینی اثربخشی معلمان براساس سطح نیازها و صلاحیت های حرفه ای در معلمان دوره ی ابتدایی شهرستان نوشهر Sheikh al-Islami, Ali Mahdia Kialashki, Muslim Moradi, Saif Dehwari, Seyyed Abdul Razzaq Hosseini (2017) ۱۲-ضرورت شناسایی صالحیت های حرفه ای معلمان Naghi Kazemi, Somayeh ,Rahmani, Mahdiye Mozafari (2016) ۱۳-تحولات آموزش ابتدایی و صلاحیت های حرفه ای معلمان ,Kazemi Aurang Bahar (2014) ۱۴-اعتباریابی ابزار سنجش صلاحیت های حرفه ای معلمان دوره ابتدایی دزفول Elham Zafari Far, Frank (2014) Omidian ۱۵-صلاحیت حرفه ای معلمان: راهکارها و چالش ها Aslani, Rana, Dolatshah,
۷	صلاحیت شخصیتی صلاحیت عملکردی	جسارت در بیان مفید و اثربخش نظرات، ا ستقلال، اعتمادبه نفس. صلاحیتهای فکری شامل مهارت تفکر تحلیلی، مهارت تفکر مفهومی حفظ آراستگی، داشتن خلق و خوی خوش، رفتار توام با ادب و احترام فراهم نمودن زمینه کارگروهی توانایی تبدیل مدرسه به سازمان یادگیرنده	
۸	صلاحیت اجتماعی	توانایی برقراری ارتباط، مهارتهای بین فردی، مشاوره و راهنمایی داتش آموزان، عکسی العملی مناسب در مقابل نظر دیگران و	

ردیف	مقوله های صلاحیت های حرفه ای معلمان	شاخص های صلاحیت های حرفه ای معلمان	نمونه های پژوهشی ،تکرار در تحقیقات مرتبط(عنوان پژوهش/ نام پژوهشگر(ان)
۹	صلاحیت مادام العمر	توانایی های یادگیری برای یادگیری مسئولیت پذیری معلمان در برابرتوسعه ی حرفه ای خودتوانایی یادگیری مهارتهای استفاده از ابزارهای یادگیری توسعه مهارت های یادگیری مادام العمر برای دانش آموزان	Zeinab, Imamian, Zeinab, (2015) ۱۶-شناسایی و اولویت بندی صلاحیت های حرفه ای معلمان ابتدایی شهرستان بیجار Turkmendi, Reza (2016) ۱۷- فرایند شکل گیری هویت حرفهای معلمان)پژوهش آمیخته Arefnejad et al. (2018) ۱۸- شناسایی و اعتبارسنجی شایستگیهای حرفه ای معلمان اثربخش ابتدایی Abdullahi et al. (2010) ۱۹- بررسی صلاحیتهای حرفهای مورد نیاز آموزگاران در اجرای برنامه ارزشیابی توصیفی Ahmadi et al. (2013) ۲۰-نگرشی بر صلاحیت های حرفهای معلمان با تاکید بر دوره ابتدایی (Ali Mohammadi et al)
۱۰	صلاحیت مدیریتی	مشارکت دادن فراگیران در جریان یاددهی- یادگیری خودراهبر نمودن فراگیران در جریان یاددهی- یادگیری	
۱۱	صلاحیت فن آوری	کمک به فراگیران دراستفاده از ICTدر جستجو و تجزیه وتحلیل داده هااستفاده مؤثر از رسانه های آموزشی	

گروه دوم: : این گروه مبنای پژوهش خود رابر اساس مؤلفه های صلاحیت های حرفه ای معلمان (شناختی/ عاطفی/ مدیریتی/ عملکردی/مدیریت کلاس درس وفناوری آموزشی) قرار دادند ورابطه ی صلاحیت های حرفه ای معلمان را با نقش معلمان درعرصه های مختلف: جشتجو کردند

Gholami and Sharifian(2018), Sephond (2018), Khushroyan and . Barimani (2018), Bazgirpour and Akhmi (2018), Bayrami and Mohammadi (2018), Asdian and Qasemzadeh and Qalizadeh (2015), Samari and Moeini Kia and Sheikhul-Islam and Toloua (2018) Ranjbari (2018), Mir Tayyibi Wasfaei and Sarmadi (2016). Qaltash and Tahmasbi (2015), Zwar and Piri and Saadatian (2016), Mir Arab Razi and Azizan and Khoshroyan (2016), Abdi and Saidipour and Baba Hadi (2018), Ammarzadeh and Naqdi Vadib (2018), Alipour and Aiti and Rastgo (2011) Emadi and Oji (2019) Chegini and Dawai and Samadi (2012), Zarghami Faropourshafi and Zangoui and Shokohi Far (2018), Thani Manour and Mirianzadeh (2019), Mirani and Delkhosh (2019), Akhgar, Massoud and Masouma (2017) Piri, Masrabadi and Merkadi Khalili, (1395),پژوهشگرانی ازحوزه ی مطالعات صلاحیت های حرفه ای معلمان بودند که ،در پی کشف رابطه بین صلاحیت های حرفه ای معلمان با انواع مفاهیم وموضوعات مربوط به نقش ویا وظایف شغلی آنها (انگیزه .خودکارآمدی/خودراهبردی/پیشرفت تحصیلی /خلاقیت و...) ،بر مبنای مطالعه و ابعاد صلاحیت های حرفه ای (Molaeinejad, 2018)وپرسشنامه ای معروف به همین نام وهمچنین پرسشنامه ی انگیزه ی پیشرفت(Hermans, 19870)، و پرسشنامه ی استاندار د خودکارآمدی (Schanen, Meran and Wolfok, 2001)، انگیزش شغلی(Hockman and Waldham, 2005)وخلاقیت (Abed, 1984)، درجوامع آماری مختلف مورد بررسی قرار دادند ،که نتایج تحقیقات گروه دوم در جدول شماره ۲ قابل مشاهده است:

جدول شماره‌ی ۲: رابطه‌ی مقوله‌های صلاحیت حرفه‌ای معلمان با مفاهیم و عناصر مختلف:

ردیف	پژوهشگر(ان)	مقوله های صلاحیت حرفه ای	عناوین مؤلفه های هبستگی با شاخص های صلاحیت حرفه ای	نتایج همبستگی صلاحیت های حرفه ای معلمان با اثرات نقش شغلی وحرفه ای آنها در موضوعات مختلف
۱	Arjamandi and Asgarian, 2017) (Vakili, Hijazi and Aegean 2012) (Nasiri and Abd al-Mulki, 2013) Fathali Puroahnagar, (2016) (Brinkman, 2012) (Motoki, 2013) (Grasti and Vidoni, 2015)	صلاحیت های شناختی صلاحیت های نگرشی صلاحیت های مدیریتی	رابطه ی بین صلاحیت های حرفه ای معلمان و انگیزه ی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان	میان صلاحیتهای حرفه ای معلمان(شناختی، نگرشی و مدیریتی) و انگیزه پیشرفت دانش آموزان رابطه مثبت ومعنادار وجود دارد
۲	Sacrifice and Sacrifice, (2014) Mohajeri et al., (2013) Naderi et al., (2010) Scholar and Farzad, (2006) Whitehorse, (2002)	صلاحیت های : (تدریس، کاربرد فناوری آموزشی، توسعه حرفه ای، اخلاق حرفه ای و مدیریت آموزش)	رابطه ی بین صلاحیت های حرفه ای معلمان وانگیزه ی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان	بین ابعاد صلاحیت های حرفه ای معلمان (تدریس، کاربرد فناوری آموزشی، توسعه حرفهای، اخلاق حرفه ای و مدیریت آموزش،) با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت ومعنادار وجود دارد.

ردیف	پژوهشگر(ان)	مقوله های صلاحیت حرفه ای	عناوین مؤلفه های هبستگی با شاخص های صلاحیت حرفه ای	نتایج همبستگی صلاحیت های حرفه ای معلمان با اثرات نقش شغلی وحرفه ای آنها در موضوعات مختلف
۳	Bairami, (2017) Abdulahi et al., (2012) Champion and Payer and Knower, (2012) Happy Volatifian, (2010) Liv Webner, (2016) Yekulta), (2010) Elliot, (2010) Brownsley and Fisher (1988)	صلاحیت های شناختی صلاحیت های نگرشی صلاحیت های مهارتی	رابطه ی بین صلاحیت های حرفه ای معلمان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان	هر چه معلمان از شایستگی های مهارتی بیشتری برخوردار باشند آموزانشان از عملکرد بهتری برخوردار خواهند شد
۴	Ranjbari, (2017) Mousavi et al., (2010) Shariatamdari and Pourbahi, (2009) (Scholar, 2006 Tajik, (2004) Asadi, (2001) Abedi Mohabi, (2000) Jamshid Nejad, (1997) Basiri Vashkohian, (1994)	صلاحیت های :(مدیریت کلاس/مهارت در تدریس/ استفاده از وسایل کمک آموزشی)	رابطه ی بین صلاحیت های حرفه ای معلمان با خودکارآمدی آنها	بین این دو متغیر(صلاجیت حرفه ای وخودکارآمدی در معلمان)،ارتباط مثبت ومعناداری وجود دارد. بطوری که هرچه صـــلاحیت حرفه ای افرادبالاتر رود، خودکارآمدی نیز افزایش می یابد

ردیف	پژوهشگر(ان)	مقوله های صلاحیت حرفه ای	عناوین مؤلفه های هبستگی با شاخص های صلاحیت حرفه ای	نتایج همبستگی صلاحیت های حرفه ای معلمان با اثرات نقش شغلی وحرفه ای آنها در موضوعات مختلف
۵	Mir Tayibi, (2015) ghiyas, (2014) Saki, (2009) Niknami and Karimi, (2007) Rezaei and Fadaeli, (2004) Cox Wong (2008) Chancery, (2010) Anita, (2011)	صلاحیت های : (شناختی ،مهارتی، نگرشی ،رفتاری ومدیریت)	رابطه ی بین صلاحیت های حرفه ای معلمان با خلاقیت دانش آموزان)	بین صلاحیت های :(شناختی ،مهارتی، نگرشی ،رفتاری و مدیریت معلمان)با خلاقیت دانش آموزان رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد
۶	Sepahund, (2014) Nasiri et al., (2002) Alipore, (2011) Jam and Shah Hosseini, (2011) Niknami and Karimi, (2009) Jamali, (2000 Williamson, (2007) Cardinals, (2006) Richardson, (2008)	صلاحیت های:(علمی – آموزشی /شخصیتی – رفتاری/اجتماعی /فکری مدیریتی /اخلاقی توسعه حرفه ای/ فناوری)	رابطه ی بین صلاحیتهای حرفه ای معلمان وخود راهبری در یاد گیری دانش آموزان	میان صلاحیتهای حرفه ای معلمان وخود راهبری در یاد گیری دانش آموزان رابطه مثبت ومعنادار وجود دارد.

ردیف	پژوهشگر(ان)	مقوله های صلاحیت حرفه ای	عناوین مؤلفه های هبستگی با شاخص های صلاحیت حرفه ای	نتایج همبستگی صلاحیت های حرفه ای معلمان با اثرات نقش شغلی وحرفه ای آنها در موضوعات مختلف
۷	Derakhshan Far and Arin Mehr, (2013) Cliff Liao, (2007) Santrag, (2006) Khan and Sin, (2004) Oliva Wallin (2000), Watteau Brown and Company, (1994)	صلاحیت های :(مدیریت کلاس/مهارت در تدریس/ استفاده از وسایل کمک آموزشی)	رابطه صلاحیت های حرفه ای معلمان و عملکرد شغلی	بین این دو متغیر(صلاجیت حرفه ای وعملکرد شغلی در معلمان)،ارتباط مثبت ومعناداری وجود دارد. بطوری که هرچه صـــلاحیت حرفه ای افرادبالاتر رود، عملکرد شغلی آنهانیز افزایش می یابد

بررسی مبانی نظری مشتمل بر مدل‌ها، الگوها و نظرات برجسته پژوهش‌گران و صاحب‌نظران و هم‌چنین پویش پژوهش‌های تجربی پیرامون صلاحیت به معنای عام و صلاحیت حرفه‌ای معلمان به معنای خاص، نشان داد، صلاحیت معلمی بیش از سایر حیطه‌ها بر ارکان دانش، مهارت، توانایی، نگرش و ویژگی تأکید نموده است.با مروری بر تحقیقات پیشین و نیز ادبیات نظری حوزه ی صلاحیت های حرفه ای معلمان، این مسئله روشن می شود که اکثر پژوهشگران در انجام پژوهش در حوزه ی مطالعات مربوط به صلاحیت های حرفه ای معلمان از الگویی که مبانی نظری متقن و منطقی داشته باشد پیروی نکرده اندبلکه مبنای نزدیک به ۸۰درصد این مطالعات پژوهش(Molainejad, 2018) و(Kirimi, 2017)وابزار پژوهش یعنی پرسشنامه ی محقق ساخته ی ایشان بوده که به علت دسترسی آسان آن در اینترنت این خطای پژوهشی رخ داده است. وعموما بر مبنای یک ادبیات گسترده وحسی به ترسیم الگویی پرداختند که این الگو می تواند بنا به برداشت ها وتجربیات وحتی واژگان مرسوم وملموس شخصی هم تعبیر شود وحتی تغییر کند.. .به طور مثال وقتی می گوییم صلاحیت اخلاقی ویا ارتباطی وشخصیتی ویا رفتاری که عموما بهم نزدیک اند ،چگونه مرز بین اینها را جدا می کنیم واگر بخواهیم مثلا بگوییم صلاحیت فرهنگی یا صلاحیت سیاسی یا صلاحیت اجتماعی ،با این روند یعنی فرقی هم میکند؟ونکته ی مهم تراینکه اگر مفهوم صلاحیت به طور عام ارکان وابعاد

مشخص وپذیرفته شده ای دارد پس این منطقی است که بخواهیم در خصوص تعیین صلاحیت حرفه ای معلمان نیز از الگوی منطقی پذیرفته با استاتدار جهانی پیروی کنیم.لذا در این پژوهش که با هدف شناسایی شاخص های صلاحیت های حرفه ای معلمان به منظور فراهم آوردن یک چارچوب مفهومی یا الگویی کاربردی است، به بررسی منابع معتبر پرداخته است و در صدد است که با تحلیل یافته های پژوهشهای حوزه ی صلاحیت های حرفه ای معلمان ، به ترکیب جدیدی از شاخص ها برسد.

روش‌شناسی‌پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی است. رویکرد به کار گرفته شده کیفی و از نوع سنتز پژوهی است.راهبرد مورد استفاده در این پژوهش فراترکیب است که با انجام تحلیل محتوای استقرایی و سپس فراترکیب از تحلیل های انجام شده همراه است. از نظر (Zimmer, 2006) تحلیل محتوای کیفی به عنوان روشی برای تفسیر ذهنی محتوای داده های متنی از طریق فرایند طبقه بندی نظام مند کدگذاری و شناسایی مضمونها و الگوها تعریف شده است (Shea, Shannon, 2005)مطالعه نظام مند مبانی نظری و تجربی در پیشینه پژوهشی دارای انواع مختلفی است. در یک طبق بندی جامع می توان این نوع از مطالعات اولیه را در ۴ بخش تقسیم بندی کرد که عبارت اند از ۱) فراتحلیل یا تحلیل کمی محتوای یافته ها ؛ ۲) فراروش یا تحلیل روششناسانه؛ ۳) فرانظریه یا تحلیل نظریه ا و ۴) تحلیل کیفی محتوای یافته ها (Bench, December 4, 2014).به باور(Zimmer, 2006)فراترکیب، ترکیبی تفسیری ازداده های اصلی و نتایج مطالعات مورد بررسی بدست می آید و بر کیفیت مطالعاتی تمرکز دارد که ضرورتاً در برگیرنده مبانی گسترده ی نظری نیست و در واقع کمک می کندتا پژوهشگر به صورتی جامع و نظام مند یک بازنگری دقیق و عمیق انجام دهد و یافته-های پژوهشی را به نوعی تلفیق کند تا پدیده ی مورد بررسی، نتایجی بیش از مجموع اجزایش حاصل کند(Azazi, 2018).از دیدگاه (Kerswell, 2012), ، عمدتاً در پژوهش اخیر از رویکرد کیفی و روش فراترکیب استفاده شده است.. درباره فرایند و مراحل اجرای این نوع پژوهش، دیدگاه های مختلف و نسبتاً مشابهی عرضه شده است. در این مقاله از طبقه بندی(Sendlowski and Baros, 2007) پیروی شده که ازاین قرار است: ۱) تنظیم پرسش پژوهش؛ ۲) بررسی نظاممند پیشینه؛ ۳) جستجو و گزینش مقاله های مناسب؛ ۴) استخراج اطلاعات مقاله ها و ۵) تحلیل و ترکیب کیفی یافته ها؛ ۶) کنترل کیفیت و ۷) ارائه یافته ها. بنابراین، در ابتدا هدف و پرسش پژوهشی مبنای تصمیم گیری قرار گرفت. سپس به صورت هدفمند و در راستای گردآوری دادههای پژوهشی از منابع مکتوب و الکترونیکی معتبر در زمینه ی صلاحیت های حرفه ای معلمان استفاده گردید. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه کتابها (برای بررسی منابع نظری) و مقالات (برای بررسی پیشینه

پژوهشی) در دسترس پژوهشگران بوده که درجه نخست مرتبط با حوزه ی صلاحیت های حرفه ای معلمان و در درجه دوم با اولویت پژوهش های جدید و مرتبط انتخاب شده اند. در این مطالعه سازمان یافته از کلیه منابع فارسی و انگلیسی با خصوصیات مذکور، نمونه گیری به عمل آمده و متناسب با محدوده دسترسی و پوشش حداکثری منابع، ازکل نمونه ی پژوهش تعداد ۱۰منبع نظری و ۸۵ پژوهش با روش شناسی کمی، کیفی یا ترکیبی است که عمدتاً به صورت مقاله پژوهشی انتشاریافته اند. داده‌ها و یافته های پژوهشی در دو سطح مقوله ها و مضامین، تحلیل شدند. دادهها و منابع مورد استناد در چندین مرحله پالایش و سرانجام در یک چشم انداز جامع و هم جانبه نگر، مصادیق نظری و نمونه های پژوهشی در ارتباط با ۵ حیطه کلی استنباط شده از شاخص های اصلی صلاحیت های حرفه ای معلمان استفاده شده است. لازم به یادآوری است که برای اجتناب از طولانی شدن کلام و ساده سازی مفهومی، مرتبط ترین نمونه ها و مصادیق پژوهشی گزارش شده است. در مراحل بعدی و الگوهای نظری پس از چندین فرایند غربالگری به یک جمع بندی موردتوافق کنترل کیفیت یافته ها دست یافتیم. سرانجام پس از انجام مراحل تحلیل و ترکیب نتایج و کنترل کیفیت، یافته های استنباط شده در قالب یک الگوی تلفیقی جدید ارائه شد. پژوهشگر با توجه به هدف شناسایی ابعاد صلاحیت های حرفه ای معلمان به منظور فراهم آوردن یک چهارچوب مفهومی یا الگوی کاربردی در برنامه ی درسی ، مبانی نظری و منابع پژوهشی را مطالعه کرده و به دنبال پاسخگویی به این دو پرسش اساسی هست:

۱-ابعاد اصلی صلاحیت حرفه ای معلمان بر مبنای فراترکیب مبانی نظری و پیشینه پژوهشی کدام است؟

۲-ارکان بنیادی صلاحیت حرفه ای معلمان بر مبنای پیشینه پژوهشی کدام است؟

یافته‌های پژوهش

در ابتدا یک تصویر کلی از پیشینه نظری و پژوهشی ارائه‌شده است. پژوهش‌های متعددی به‌ویژه دردو دهه اخیر در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی داخل و خارج از کشور انجام‌شده که به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم در ارتباط با صلاحیت های حرفه ای معلمان ، برحسب جدید بودن، اهمیت و ارتباط موضوعی یا روش‌شناختی و نیز دسترسی نگارنده به محتوای پژوهش‌های منتشرشده، مورد گزارش و استناد قرارگرفته است. اغلب پژوهش‌های داخل کشور در طبقه‌بندی و بررسی مؤلفه‌های صلاحیت های حرفه ای معلمان بر ۱۳ مقوله ی آموزشی/ علمی/ رفتاری/ شخصیتی/ تدریس/ اجتماعی/ فکری/ مدیریتی/ عملکردی/ اخلاقی / توسعه ی حرفه ای/یادگیری مادام العمر/ فن آوری/ تأکید داشته‌اند.

(Kirimi, 1378) (Niknami and Karimi, 1388) (Mushtakhi and Naghashzadeh, 1393) (Nazari et al., 1394) (Sarori and Ahmadi Khatir, 1394) (Kazemi Orang, 1394) (Bezi and Maudbaniya, 1394) (Hosseinnejad, 1394) (Zhakri Hekami and Nasreen 1394) (Kazemi et al., 1396) (Sheikh al-Islami et al., 1397) (Aslani et al., 1395) (Turkmandi, Alireza, 1396) (Hadi, Barati, 1394). Gholami Sephond, 2017) (Khoshrovian, Barimani, 2017) (Bazgirpur, Afkhami, 2017) (Bayrami, Sharifian, 2017) (Mohammadi, 2017) (Asadian et al., 2014) (Thamri, Moini Kia, Sheikh al-Islami, Taloo, 1397) (Piri, Masrabadi, Markadi, 2016) (Ranjabri, 2017) (Mirtabi, Safai, Sarmadi, 2015) (Qaltash and Tahmasabi, 2014) (Zovar, Piri, Saadatian, 2015) (Mir Arab Razi, Azizan, Khoshrovian, 2015) (Abdi, Saidipour, Baba Hadi 2017) (Amarzadeh, Yusef Naqdi, Adib, 2017) (Alipour, Aiti, Rastgo 2019) (Emadi, Oji, 2018) (Chegini, Dawai, Samadi, 2013) (Zarghami Far, Pourshafi, Zangoui, Shekohi Far, 2017) (Thani Manour, Amiriyanzadeh, 2018) (Mirani, Delkhosh, 2018) (Loqmani Shahmiri, Mehran et al., 2014) صلاحیت های حرفه ای معلمان را با مولفه های صلاحیت های شناختی ،عاطفی ومهارتی ومدیریتی معرفی نموده وحتی در بررسی رابطه ی صلاحیت های های حرفه ای معلمان با سایر نقش حرفه ای آنها مبنای سنجش را همین مؤلفه ها قرار دادند همچنین این گروه علاوه بر ۴ مورد فوق تدریس معلم واستفاده اابزار های آموزشی را نیز جزءمجموعه ی صلاحیت های حرفه ای معلمان قرار دادند.در ادامه ی بررسی ها درخصوص ادبیات این حوزه ازپژوهش با رویکردهای وسیع تر وشمول تری قرار داده وبر مبتای مطالعات استاندارد های جهانی پژوهش های خود را پیش بردندو مولفه های صلاحیت های حرفه ای را مبنی بر ۴رکن دانش/نگرش/مهارت/وتجربه با مقوله های دانش حرفه‌ای، عمل حرفه‌ای /تعهد حرفه‌ای، شایستگی های تحقیق ، شایستگی های برنامه درسی / شایستگی های یادگیری مادام العمر / شایستگی های فرهنگی - اجتماعی / شایستگی های عاطفی / صلاحیت های ارتباطی /صلاحیت های فناوری های اطلاعات و ارتباطات (ICT) و صلاحیت های زیست محیطی و صلاحیت روشهای تفکر مطرح کردند.به‌طورکلی، در سال‌های اخیر، پژوهش‌ها و مطالعات گستردهای در سطح دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور پیرامون صلاحیت های حرفه ای معلمان انجام‌گرفته و طبقه‌بندی‌های مختلفی در مورد خصوصیات و مؤلفه‌های مؤثر بر آن‌ها ارائه‌شده که بنا به پژوهش حاضردو گروه پژوهشی طبقه بندی شدند

در پاسخگویی به پرسش اول پژوهش(ابعاد صلاحیت های حرفه ای معلمان بر مبنای پیشینه پژوهشی کدام است؟) جدول شماره ی ۲برمبنای پژوهش های دو گروه استخراج شده و ارائه‌شده است:

جدول شماره ۳مؤلفه های صلاحیت حرفه ای معلمان براساس تحقیقات مرتبط و پرتکرار

گروه اول:	مولفه های صلاحیت حرفه ای معلمان	منابع ومصادیق نظری	نمونه های پژوهشی (تکار در تحقیقات مرتبط)
مدل صلاحیت های حرفه ای ۱۳ گانه	آموزشی/ علمی/ رفتاری/ شخصیتی/ تدریس/ اجتماعی/ فکری/ مدیریتی/ عملکردی/ اخلاقی / توسعه ی حرفه ای/یادگیر ی مادام العمر/ فن آوری/	(Brinkman, 2012) (Motoki, 2013) (Grasti and Vidoni, 2015) (Whitehors 2002) (eLiv Webner, 2016) (Nicoleta, 2010) Elliot, 21010) Brownslev (Fisher (1998 Kaksuwan g (2008 Chancery, 2010) Anita, 2011) Williamson , (2007 Cardinals, 2006) Richardson , (2008 Cliff Liao, 2007) Santrag, 2006)	Arjamandi and Asgarian, 1397), (Vakili, Hijazi and Ajei (1392), Nasiri and Abd al-Malki, (1393) Ghorbani and Qurbani, (1394) Mohajeri et al., (1391) Naderi et al., (1389) Danesh Pajoh and Farzad 138), (Birami (1397) Abdulahi et al., (1392) Kahermani and Pashtachi and Arifi, (1391) Basiriushkohian, (1373) Khoshbakht Fathali Puroahnagar, (1396) Brinkman Gholami and Sharifian (1397) Sephund (1397) Khoshroyan and Barimani (1397), Bazgirpour and Fakhmi (1397), Bayrami and Mohammadi (1397), Asdian and Qasemzadeh and Qalizadeh (1394), Samari and Moeini Kia, Sheikh al-Islami and Tolua (1397), Piri and Masrabadi and Markadi (1396), Ranjbari (1397), Mir Tayibi, Vesfaei and Sarmadi (1395), Qaltash and Tahmasabi (1394), Zawar, Piri, and Saadatian (1395), Mir Arab Razi, Azizan, and Khoshroyan (1395), Abdi and Saidipour, and Baba Hadi (1397), Ammarzadeh, and Naqdi Vadib (1397), Alipour, Aiti, and Rastgo (1390), Emadi and Oji. (1398) Chegini and Doai and Samadi (1391), Zarghami, Faropour Shafie and Zangoui and Shokohi Far (1397), Thani Manour and Mirianzadeh (1398), Mirani and Delkhosh (1398), Ranjbari, (1397) Mousavi et al., (1398)

			Shariatamdari and Pourbahi, (1388) Tajik, (1383) Asadi, (1380) Abdi Mohabi, (1379) Jamshidenjad, (1376))
ابعاد صلاحیت حرفه ای معلمان بر مبنای ارکان سه گانه:	دانش/ نگرش/ مهارت: شناختی/ عاطفی/ مهارتی ومدیریتی	Huntley (2003) Neige (. Welt, Bijard, Berklemans, Verlap and Wobbles, (2005. Moreno 2, (2007)), Richardson (2015) UNESCO (2016) Anita 1 (2011) Wong (Wong (2000,	Kirimi, 1378) (Niknami and Karimi, 1388) (Mushtaghi and Naghashzadeh, 1393) (Nazari et al., 1394) (Sarori and Ahmadi Khatir, 1394) (Kazemi Orang, 1394) (Bezi and Maudebnia, 1394) (Hossein Nejad, 1394) Zakari Hekami and Nasreen, 1394 (Kazemi et al., 1396) (Sheikh al-Islami et al., 1397) (Naqi Kazemi, Samia Rahmani, Mahdia Mozaffari, (1396) (Elham Zafarifar, Frank Omidian) (1396) (Aslani, Rana, Dolatshah, Zeinab, Imamian, (Zeinab, (2015 Turkmendi, Alireza (1396)) ((Hadi Barati (1394 (Akhgar and Khalilee, (1395,

و در خصوص پاسخ به سوال دوم پژوهش (ارکان بنیادی صلاحیت های حرفه ای معلمان بر مبنای پیشینه پژوهشی کدام است؟) پژوهش حاضر در این مرحله از فرا ترکیب مبانی نظری وپیشینه ی پژوهشی در بررسی های خود دریافت که کلیه ی ویژگی ها وشاخص های عرض

شده ومورد بررسی قرار گرفته شده در زمینه ی صلاحیت های حرفه ای معلمان رامی توان در پنج بعد اساسی طبقه بندی کرد.نتایج این مرحله در جدول شماره ۴ قابل مشاهده است.

جدول شماره ۴: ابعاد(مقوله‌های هسته‌ای) صلاحیت حرفه ای معلمان بر اساس فراترکیب نظری تحقیقات پیشین

ردیف	مقوله ی هسته ای	زیر مقوله ها	منابع ومصادیق نظری	مضامین
۱	صلاحیت شناختی	صلاحیت تدریس	(Pratt, 1997) (Sarovian, 2004) Fensterma cher and Soltiz, 2009)	آشنایی با الگو ها وروشهای وفنون مختلف تدریس، معنی دار نمودن آموزش، بهکارگیری مؤثر مهارتهای تدریس، تحلیل محتوای برنامه درسی/ مهارت در ارائه و قابل فهم نمودن محتوا برای دانش آموزان. توانایی تدارک موقعیت های مسأله محور برای دانش آموزان. رویکرد دمکراسی(دانش آموز محوری)
		صلاحیت دانش برنامه ی درسی	Oliva (2010), Walker (2003)) Marsh Willies (2007)) Hoyt (2006)), My Miles and Haber (1994))	دانش موضوعی/، پداگوژی/ دانش تربیتی ودانش تربیتی- موضوعی/دانش روانشناسی /دانش اساسی برنامه درسی/دانش اجتماعی
		صلاحیت خودشناسی	Maslow (1970), Rogers (1987)) Reichman (1989), (Kettle (1998	آگاهی فرد نسبت به خود ,آگاهی فرد از صلاحیت خود(، دانستن نقاط ضعف و قوت خودکنترلی ،سازندگی فردی

ردیف	مقوله ی هسته ای	زیر مقوله ها	منابع ومصادیق نظری	مضامین
		صلاحیت مخاطب شناسی	Khan and Sin, (2004) Oliva Wallin Watteau, (2000) Brown and Company, (1994) Gurchian (2000)	شناسایی و توجه به نیازها و تفاوتهای فردی دانش آموزان برای حل مشکلات آموزشی و تربیتی آنان./ به کار بردن روش های مناسب تشویق و تنبیه ./ همدلی با دانش آموزان/ گوش دادن با تمرکز و علاقه به حرف دانش آموزان.
		صلاحیت دانش تخصصی / سازمانی	Custer et al (2005) Gurchian (2000) Fensterma cher and Soltiz, (2009) Mehr Mohammadi (2014)	آگاهی از ساختار سازمانی، تسلط به رشته تخصصی خویش، دانش تخصصی(، آگاهی از ویژگی‌های نظام آموزشی ،آگاهی از دانش موجود جهانی
۲	صلاحیت عاطفی	صلاحیت ارتباطی / جتماعی	Gurchian (2000) Hatami (2004) Martiner et al. (2000) Custer et al. (2005) Alter Mann et al. (2010) Lingard (2002)	ارتباط، درک خط مشی آموزشی مدرسه (آگاهی و درک دیگران و برقراری ارتباط ، شناخت تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان ، در نظر گرفتن تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان ، همکاری بااولیا، ، برقراری ارتباط موثر با اولیا ،برقراری ارتباط صحیح به صورت شفاهی و کتبی‌با اولیاء وهمکاران .برخورد مناسب ،روحیه ی جمعی شرکت در جلسات آموزشی مدرسه و تبادل نظر با سایر کارکنان ، پاسخگویی به دانش‌آموزان، والدین، مسئولین و جامعه ، توانایی انجام کار گروهی

ردیف	مقوله ی هسته ای	زیر مقوله ها	منابع ومصادیق نظری	مضامین
		صلاحیت رفتاری / اخلاقی	Gurchian (2000) Hatami (2004) Martiner et al. (2000) Castro Associates (2005) Alter Mavhemkaran (2010) Lingard (2002)	پشتکار و جدیت در کار، رعایت ارزش‌های دینی در کار مسوولیت پذیری، احترام و ادب ،شخصیت معلمی ،داشتن خلق و خوی خوش ،صداقت و درستی،، پایبندی به ارزش‌ها و اخلاقیات،تعهد حرفه‌ای استفاده مناسب از تشویق و تنبیه، همدلی، انعطاف پذیری، ، رفتاری توأم با احترام و ادب با دیگران، هم یار یادگیرنده بودن
		صلاحیت شخصیتی	Supreme Council of Cultural Revolution of Iran (2013)	دینداری، متخلق بودن به اخلاق انسانی اسلامی،پاکدامنی و تقوا، ، بردباری، صداقت، نیکویی به دانش آموزان و نیز داشتن روحیه شوخ طبعی، نشاط و انعطاف پذیری وبهره مندی از سلامت کلام و گویش روان وگیرا و مرتب بودن و انضباط در کارها، ، تقویتحس کنجکاوی
		صلاحیت زیست- محیطی	UNESCO (1985) Verman (1998) Block (1986) United Nations World Commission on Environmental Development (1983)	آشنایی با مفاهیم پایه محیط زیست /اکو سیستم /ساختار وکارکرد آن/انرژی . چرخه های زیست زمین شیمیایی /آب / اتمسفر / خاک /جنگل و مرتع /حیات وحش/ تنوع زیستی /زنجیره غذایی /توسعه پایدارآموزش مفاهیم واهداف محیط زیست/آشنایی با پیشینه ی محیط زیست در ایران وجهان

ردیف	مقوله ی هسته ای	زیر مقوله ها	منابع ومصادیق نظری	مضامین
۳	صلاحیت عملکردی ومهارتی	صلاحیت عمل برنامه درسی	Oliva (2010), Walker (2003) Marsh Willies (2007) Hoyt ,(2006) My Miles and Haber (1994)	آمادگی برای عمل واقدام برای عمل برنامه ی درسی ،فعلیت بخشیدن به طراحی آموزشی،ارتباط برقرار کردن وتأمل حین عمل ،بعد از عمل ،فعلیت بخشیدن به برنامه ی درسی
		صلاحیت ارزشیابی برنامه درسی	Coral (2003) Miller (1982) Mehr Mohammad (1379) Norton Voiberg (2010) Strange and Strange (2003) Song et al. (2010) John Williams and Nicky Singwood, (2003)	آشنایی با دانش ارزشیابی وانواع الگوهایارزشیابی /آشنایی با روش های تحلیل محتوا/آشنایی با مراحل ارزشیابی ماده درسی /آشنایی با انواع ارزشیابی وابزارهای ارزشیابی وکاربست آنها/آگاهی به اهداف ورویکرد ارزشیابی برنامه درسی
		صلاحیت فناوری آموزشی	Richardso n (2015) Strange and Strange (2003) Song et al. (2010)	تسلط برطراحی، اجرا و ارزشیابی کل فرایند تدریس و یادگیری/ خلق فرصت های یادگیری مؤثر وخلاق/ استفاده از فنآوری در مدیریت دانش وتدریس/ آشنایی با نظریه های یادگیری وکاربست آن درتدریس/آشنایی و تسلط بر انواع فناوری در

ردیف	مقوله ی هسته ای	زیر مقوله ها	منابع ومصادیق نظری	مضامین
				کلاس درس(استفاده از فناوری های دیداری،کامپیوتر واینترنت
		صلاحیت فکری (استدلال ورزی وکاربست انواع تفکر)	Lee (2014) Hoyt ((2006)) My Miles and Haber (1994)	روشهای تفکر (خلاقیت و نوآوری، تفکر انتقادی، حل مسئله، تصمیم گیری، آموزش برای یادگیری و فراشناخت) (سواد اطلاعاتی، سواد فناوری) و زندگی در دنیا (شهروندی در سطح محلی و ملی، کار راهه و مسیر زندگی، مسئولیت فردی و مسئولیت اجتماعی)
		صلاحیت های حقوقی	National charter of student rights (in seven chapters and fifty-four articles), 1387 and 1390	آگاهی و عمل به کلیه ی حقوق یک فرد در حال تعلیم و تربیت درنظام آموزشی کشور(حقوق متقابل معلم ودانش آموز) /آگاهی از: (حقوق اساسی/حقوق آموزشی /حقوق ضمن آموزش /حقوق مربوط به آزمون /حقوق بهداشتی / حقوق دادرسی حقوق وحمایت های خاص) دانش آموز
۴	صلاحیت تجربه وخبرگی	صلاحیت پژوهش در برنامه درسی (نظریه وعمل)	Bobbitt (1920) Dewey (1950) Tyler (1960) Muller (2013) Young (2008) Mehrmohammadi (1372) Klein (1991)	آشنایی با ادبیات مطالعات برنامه درسی/آشنایی با سطوح مختلف برنامه ریزی درسی/آشنایی با نظریه های برنامه درسی/ آشنایی با عناصر ومدل های برنامه ی درسی وتوانایی تحلیل پژوهشی وعلمی در خصوص مطالب فوق/

ردیف	مقوله ی هسته ای	زیر مقوله ها	منابع ومصادیق نظری	مضامین
			Taba (1962)	
		صلاحیت عمل پژوهشی (طراحی و انجام پژوهش،اقدام پژوهی،درس پژوهی،سوادپژوهی خودپژوهی)	Hall and McEntee (1999) Stedman (1996) or Woolfolk (2000) Glasik and colleagues (1997), Fernandez, Kanon and Chakshi (2003), Lewis (2006), Serbin and Kapp (2006) and Smith (2008). Sarkar Arani (2018)	آشنایی با انواع دانش پژوهشی در کلاس درس /توانایی انجام وتجربه ی اقدام پژوهی،درس پژوهی و سواد پژوهی در کلاس درس در سال های مختلف کاری توانایی تحلیل وکاربست نتایج پژوهشی خود در بازه های زمانی مختلف ونشر آنها در موقعیت های مختلف پژوهشی ابداع روش هاوشیوه‌های موثر در انتقال دانش و مهارت شغلی به دیگران
		صلاحیت فناوری اطلاعات وارتباطات	Coral (2003) Miller (1982) Mehrmohammadi (1379) Norton Voiberg (2010) Strange and Strange	داشتن سواد فن آوری اطلاعات و ارتباطات/مهارت استفاده از فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش /استفاده موثر از فناوری اطلاعات و ارتباطات در خلق دانش و یادگیری مداوم فراگیران/-استفاده موثر از رسانه های آموزشی و تکنولوژی روز دنیا

ردیف	مقوله ی هسته ای	زیر مقوله ها	منابع ومصادیق نظری	مضامین
			(2003) Song et al. (2010) John Williams and Nicky Singwood, (2003)	
		صلاحیت یادگیری مادام العمر	Delores (1996) Glathorn, Boschi and Whitehead (2006) Curtis Waken Jones, (2008)	توانایی های یادگیری برای یادگیری مسئولیت پذیری معلمان در برابرتوسعه ی حرفه ای خودتوانایی یادگیری مهارتهای استفاده از ابزارهای یادگیری توسعه مهارت های یادگیری مادام العمر برای دانش آموزان
		صلاحیت خبرگی در روش ها وفنون تحقیق	Glasik et al. (1997) Fernandez, Kanon and Chakshi (2003) Gerald's Fitness (2008) Logran and Varasel (2000) Samaras (2002)	آشنایی با روش های جمع آوری اطلاعات در خصوص فرایند های یادگیری وآموزشی درکلاس/ثبت وارزیابی وتحلیل اطلاعات/گزارش

ردیف	مقوله ی هسته ای	زیر مقوله ها	منابع ومصادیق نظری	مضامین
		صلاحیت مدیریتی (مدیریت برنقش خود در سازمان یادگیرنده)	Regris (1996), Senge (1990), Marquardt (1996), Garvin (1993), Marsick and Watkins ((1996	توانایی خلق، انتخاب، ارزیابی و استفاده از منابع مدرسه و جامعه برای پیشرفت دانش آموزان/ مشارکت دادن فراگیران در جریان یاددهی - یادگیری/ ایجاد محیطی جذاب و امن از نظر جسمی، فکری و عاطفی برای دانش‌آموزان بدون احساس ترس و خطر / فراهم نمودن زمینه بروز و شکوفایی استعدادها و توانایی‌های دانش آموزان/ توانایی تحلیل، ارزیابی و بازتابی(خودارزیابی) و تقویت اثربخشی/به اجرا گذاشتن کار گروهی و فعالیت‌های جمعی در بین دانش‌آموزان
۵	صلاحیت تأثیر گذاری	صلاحیت رهبری	UNESCO (2011) Harris and Miujes. (2005) Argent (2012) Shame (2012) Armstrong and Foley (2003)	توانایی مشاوره و هدایت دانش آموزان مدیریت کلاس توانایی ایجاد انگیزه در دیگران توانایی ایجاد انگیزه/ اقدامات وفعالیتهای شخصی (گوش دادن و توجه به بازخورد- خود اندیشی - خودارزیابی- تکریم واحترام مهارتهای جمعی (تصمیمگیری- تیم سازی- حل مسئله- حل تعارض و اختلاف. -مهارتهای حرفه ای و دانش (ارتباطات- نفوذ – پاسخگویی- دانش حرفه ا ی).تغییر مأموریت (برنامه ریزی _تغییر- توسعه حرفه ای و پشتیبان) ایجاد انرژی در کلاس درس، ظرفیت سازی، تأمین امنیت محیط، گسترش چشم

ردیف	مقوله ی هسته ای	زیر مقوله ها	منابع ومصادیق نظری	مضامین
				انداز، مواجهه و به حداقل رساندن بحران و بعد جستجو و ترسیم موفقیت
		صلاحیت هم افزایی (سینرژی)	Monyandi, Fook Fong (2007) Gaff (2012) .Hiline et al Anash (2006) (2008) Hatch (2013) Wertheimer (1943) Gestalt (1924) Hutchinsons et al (2018) Verbraggen (2005) Hill (2014)	اجرای طرحها و ایدههای جدید - فرصت بیان ایده ها ی منجر به ابتکار و تغییر - انگیزه به ارائه ایده های جدید - پشتیبانی از طرحها و ایدههای نوآورانه– ارزیابی از فعالیت ها وارائه ی بازخورد– توجه به انتقادات و پیشنهادها– همکاری تا رسیدن به نتیجه مطلوب– اعتماد به توانایی – گوش دادن - کسب دانش نو و یادگیری، تقویت روحیه همکاری معلمان ⊢ پیروی از هداف کوتاهمدت و بلندمدت - تقویت روحیه مشارکت سازنده–درک مشترک –دسترسی آسان به منابع–- ارائه پاداش– ارائه انتظارات– --تشویق به ارائه ایده- حمایت ازنظرات جدید -–فرصت به سمت کنش جمعی - تقویت تفکر خلاقانه –تلاش برای هم آفرینی

سؤال اول پژوهش به شاخص های مورد استفاده برای تبیین ابعاد صلاحیت های حرفه ای معلمان اشاره داردکه یافته های پژوهش حاضر برای پاسخ به این سوال ،مطابق نمودار شماره ۱ نتایج وپیشنهاد خود را ارائه کرده است:

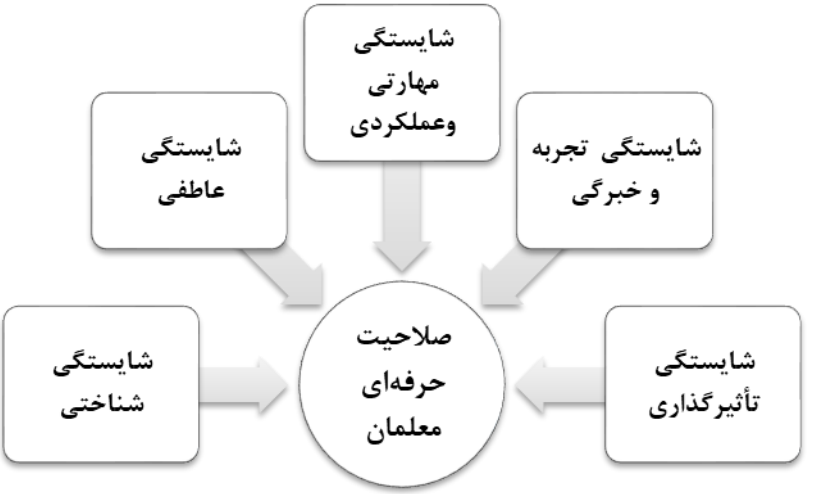

نمودار ۱: ابعاد صلاحیت معلمی بر مبنای سنتز مطالعات حوزه‌ی صلاحیت حرفه ای معلمان(عیوض پور و همکاران،۱۴۰۲)

سؤال دوم پژوهش به شاخص های مورد استفاده برای تبیین ارکان‌بنیادی صلاحیت های حرفه ای معلمان اشاره دارد که یافته های پژوهش حاضر برای پاسخ به این سوال ، با توجه به ۳الگوی موجود ارکان صلاحیت(ملکی (۱۳۹۲) ،کوپتا(۱۹۹۰) سلوی،۲۰۱۹) ، الگوی ارکان ده گانه ی خود را ،که به صورت زوجی طبقه بندی شدند ،معرفی می کند د.که عبارتند از :

دانش وبینش / ارزش ونگرش/ کنش وتوانش/ پویش وپژوهش/ منش و هنایش . که از نظر لغوی،

دانش: علم و فضل و دانستن چیزی باشد/ بینش: شعور، شناخت، فرهنگ، فضل، کمال،چیزی باشد.

ارزش:مقدار ارزندگی وشایستگی چیزی باشد/ نگرش: توجه کردن . نظارت کردن بر مسئله ای باشد

کنش: کردار، خواه کردار نیک بو خواه کردار بد/توانش: توانستن . قدرت و قوت در کار وعملی باشد.پویش: حرکت و فعالیت پیگیر در جستجوی چیزی.پژوهش:بازجستن و استیناف، در موضوعی.

منش: خصلت، شخصیت، طبیعت ،عادت هنایش: هنائیدن، تأثیرگذاشته و اثر داده شده.

باتوجه به معناومفهوم ارکان صلاحیت دراین پژوهش میتوان نمودار جدیدی از ازکان صلاحیت را مطابق نمودار شماره۲ پیشنهاد داد:

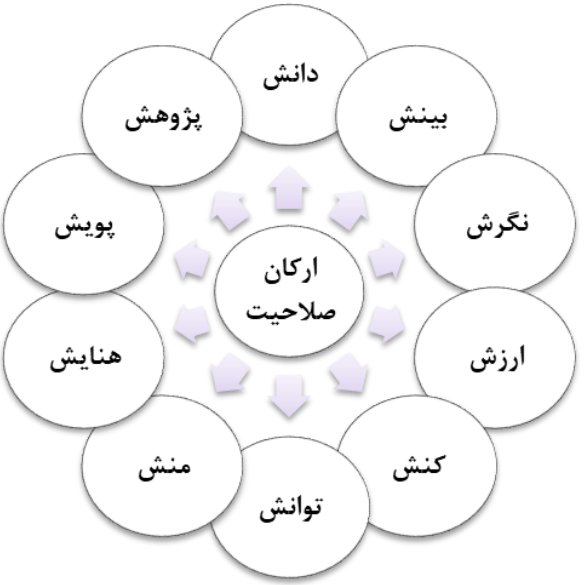

نمودار ۲: ارکان صلاحیت معلمی بر مبنای سنتز مطالعات حوزه‌ی صلاحیت حرفه‌ای معلمان(عیوض پور و همکاران،۱۴۰۲)

در این تحقیق، با بهره گیری از یک مطالعه نظام مند متغیرهای مؤثر بر صلاحیت های حرفه ای معلمان شناسایی و الگوی صلاحیت های حرفه ای معلمان توسعه داده شده و باتوجه به پژوهش این مقاله درخصوص ابعاد صلاحیت های حرفه ای معلمان وفرا ترکیب نظری تحقیقات پیشین مدل ادراکی صلاحیت های حرفه ای معلمان در مفاهیم زیر تعریف وتثبیت می شوند که خلاصه ی آن نیز در نمودار ۳ قابل مشاهده است.

نمودار شماره ۳:چارچوب پیشنهادی صلاحیت های حرفه ای معلمان مستخرج از فرا ترکیب نظری تحقیقات پیشین وارائه ی الگوی جدید

بحث ونتیجه گیری

امروزه بدون توجه به شاخص‌های صلاحیت حرفه‌ای، امکان طراحی و تدوین برنامه‌های درسی در نظام دانشگاهی امکانپذیر نیست. شواهد پژوهشی نشان می‌دهد که تاکنون بررسی صلاحیت حرفه ای معلمان و یا سایر حوزه‌های پژوهشی، تابع اطلاعات در دسترس بوده اند و به طور معمول فاقد الگویی جامع برای پژوهش و در این راه روش خاصی مورد استفاده قرار نمی-گیرد و تنها انتخاب زمینه‌ی تحقیق است که پژوهشگران به تأسی از آن مسیر پژوهش خود را معین می کنند. شاخص‌هایی که مدنظر پژوهشگران این عرصه قرار گرفته کاملاً انتخابی بوده و تابع یک الگوی فراگیر نبوده است. این شاخص‌ها برگرفته از اطلاعات کسب شده و یا علاقه پژوهشگران است. به طوری‌که(Farzaneh et al. 2017) شایستگی‌های معلمان را به پنج دسته‌ی اصلی و زیر مجموعه‌های آنها تقسیم می‌کنند که عبارتند از: دانش تخصصی، ارتباطات، سازمان دهی، پر انرژی، شایستگی رفتاری. (Fathi Vajargah, 2013) شایستگی‌های حرفه-ای معلمان را در دو زمینه: متناسب با دانش برنامه درسی و متناسب با عمل برنامه درسی میداند. (Dadjovi Tavakoli 1390)هفت بعد صلاحیت حرفه ای معلمان ابتدایی را مطرح می‌کند: پیش نیازهای معلم، ویژگی‌های شخصی معلم، برنامه ریزی و آمادگی، مدیر و سازمان دهنده‌ی کلاس درس، آموزش یا تدریس، نظارت بر پیشرفت و توان بالقوه‌ی دانش آموزان، مسئولیت‌های حرفه ای. (Dibai et al., 2015) چارچوب مفهومی شایستگی حرفه ای معلمان را بر اساس مدارک و مستندات مرتبط با چهار سند بالا دستی نظام آموزش و پرورش (سند چشم انداز بیست ساله‌ی جمهوری اسلامی، نقشه‌ی جامع علمی کشور، سند تحول بنیادین، برنامه ی درسی ملی)، به پنج مولفه‌ی دانش، نگرش، مهارت، توانایی و ویژگی‌های شخصیتی تدوین نموده‌اند و این درحالی است که(Asgari Mateen, Kayani, 2017) شایستگی‌های حرفه ای معلمی را در طراز جمهوری اسلامی ایران مطابق هفت ساحت، معرفی می‌کند از: ۱ . برنامه ریزی و آماده سازی برای آموزش؛ ۲. برنامه ریزی و طراحی برای یادگیری؛ ۳ .مدیریت پیرامون و محیط یادگیری؛ ۴ .آموزش اثربخش؛ ۵. مسئولیت سازمانی ۶. توسعه ی حرفه ای؛ ۷. سرمایه اجتماعی و فعالیت فرهنگی و معنویت، اخلاق و خداباوری. همچنین(Gholami Alavi, Sadiqeh et al., 1402) الگـــوی صلاحیت حرفه‌ای راهبران آموزشی را متشکل از سه مضمون شایستگی-های پایه، شایستگی‌هـای تخصصـی و شایستگی‌های حرفه‌ای می‌داند.

(Marzooghi et al., 2017) صلاحیت حرفه‌ای معلم را شامل ۳ عنصر اساسی : مهارتهای بین فردی، مهارت های تدریس در کلاس درس و دانش موضوعی میدانند. و(Majidi et al., 2018)صلاحیت حرفه ای معلمان را در پنج بعد دانش حرفه ای: پداگوژی، برقراری ارتباط، تخصصی/ سازمانی خودشناسی توانایی حرفه ای: تفکر خلاق، تفکر انتقادی ، حل مسئله ، ذهنی / تحلیلی، رهبری، ویژگی‌های حرفه ای : رفتاری ،عاطفی ، ارتباطی، اخلاقی،

مهارت‌های حرفه‌ای: مهارت تدریس، برقراری ارتباط، مهارت کار تیمی فناورانه ، ارزشیابی، نگرش حرفه‌ای: دیدگاه دانش آموز محور، یادگیری مادام العمر، خود باوری مثبت، دگر باوری مثبت، نگاه دموکراتیک طبقه بندی می‌کند. باتوجه به تعابیر مختلف از (صلاحیت حرفه‌ای معلمان) گروهی از پژوهشگران در یک بازه‌ی زمانی ساله(۱۳۷۸تا۱۳۹۸)، موضوع واحدی از تحقیق را با ابزار و روش تحقیق یکسان و در جوامع آماری متفاوت تکرار کردند و در گروه دیگری از پژوهش‌ها نیز این مورد تکرار شده با این تفاوت که رابطه و اثر صلاحیت حرفه ای معلم با مفاهیم وموضوعات مختلف مثل هوش و انگیزه مورد سنجش واقع شده است.آنچه در مقام نقد و تحلیل این مسئله باید گفت، این است که ادبیات پژوهشی هر حوزه و موضوع پژوهشی، باید در مسیر پژوهش‌های گوناگون مربوط به خودش رفته رفته غنی‌تر شده و بر کیفیت و عمق آن افزوده شود و این مسئله‌ی مهم محقق نخواهد شد مگر بواسطه‌ی توجه و دقتی که پژوهشگران باید به زوایای مختلف موضوع پژوهش که مغفول مانده، مبذول دارند. پژوهش حاضر ، مجموع ۹۶ مفهوم را از تحلیل پژوهش‌ها و پیشینه‌ی پژوهش که در۱۳طبقه از مفاهیم قرار داشتند، استخراج نمود، این مفاهیم در ۱۰رکن(ابعاد صلاحیت را در مفهوم عام شامل شدکه عبارتند از : دانش وبینش / ارزش ونگرش/ کنش وتوانش/ پویش وپژوهش/ منش و هنایش) و۵ مقوله ی اصلی (ابعاد صلاحیت حرفه ای معلمی را در مفهوم خاص شامل شدکه عبارتند از: (شناختی/عاطفی/عملکردی ومهارتی/تجربه وخبرگی/تأثیرگذاری))و ۲۴زیر مقوله (به عنوان انواع صلاحیت های حرفه ا ی معلمی)به شاخصه های اصلی الگو تبدیل شدند. این مقولات یا شاخص‌ها در یک فرآیند یکپارچه، جامع و با رویکردی نظام‌مند مورد شناسایی و ترکیب قرارگرفته اند.

همچنین با یک نگاه اجمالی به سرفصل های دروس رشته های مختلف مقطع کارشناسی دانشگاه‌های تربیت معلم در (Architectural master plan of the curriculum of Farhangian University, approved on 10/8/2013),واقعیت‌های نامطلوبی آشکار می‌شود که هر صفحه و هر درس آن موضوع بسیار تازه و بدیعی برای پژوهش خواهد بود. چراکه هیچ یک از آنها فرایند مشخصی را در مسیر آگاهی ورشد دانشجو-معلمان طی نمی‌کند. منابع بسیار قدیمی است و در بعضی دروس منبع مشخصی وجود ندارد. مضامین و مقوله ها دلالت های گسترده ویا محدودی دارد که مفری است برای هرگونه تعبیر و تفسیری و نه رهیافت مشخص و راهنمای عملی و علمی برای تربیت معلم و البته با صلاحیت حرفه ای معلم قرن ۲۱.

برنامه درسی تربیت معلم و بـه تبـع آن الگـوی بـازنگری بـرنامه درسـی تربیت معلم، الگویی دانشگاه محور اسـت. در الگوی پیشنهادی(Architectural master plan of the curriculum of Farhangian University, approved on 10/8/2013) با لحاظ کردن مطالبات نهادهـای اجتمـاعی در حوزۀ تربیت معلم، رخدادهای فراسیستمی آن نادیده

گرفته نمی‌شود. همچنین مراحلی که برای بازنگری برنامه درسی تربیت معلم مفروض است دارای ارتباطی دوسویه است که هر یک از عناصر و مؤلفه های بازنگری برنامه درسی با یکدیگر مرتبط هستند و بر هم تأثیر متقابل می‌گذارند. (Attaran et al., 2018)چنین ویژگی ما را به یکی دیگر از جنبه‌های این الگو سوق می‌دهد و آن امکان اصلاح و تغییر مؤلفه های بازنگری برنامه درسی است که می تواند ناظر بر مدل و چارجوب جدیدی از صلاحیت حرفه ای معلمان باشد.

پیشنهادات:

۱. پیشنهاد می‌شود که برنامه های درسی تربیت معلم با تأکید بر تربیت معلم حرفه‌ای، ناظر بر ارکان دانش و بینش / ارزش ونگرش/ کنش وتوانش/ پویش وپژوهش/ منش و هنایش باشد.

۲. چارچوب ادراکی ارائه شده توسط این پژوهش می‌تواند به عنوان الگوی برنامه درسی تربیت معلم مورد توجه قرار گیرد.

منابع

Ababaf, Zohreh; farstakhah, intended; Mehr Alizadeh, Yadullah ; Fathi Vajargah, Kurosh. (2013). Reflecting on teachers' professional qualifications in curriculum studies, Journal of Educational Sciences of Shahid Chamran University of Ahvaz, Fall and Winter 2013, 6th term, 21st year, number 2 .{in Persian}

Abedi Jafari, Hossein; Taslimi, Mohammad; Faqihi, Abolhassan and Sheikhzadeh, Mohammad. (1390). Theme analysis and theme network: a simple and efficient way to explain patterns in qualitative data. Strategic management thought. 5 (2), 151-198{in Persian}

-Abdulahi, Bijan. (2019) Redefining the continuous professional development of teachers: changing the paradigms of teaching and learning. Re Poye Honar, 22 (3), 65-50{in Persian}

-Abdolahi, Bijan, Safari, Akram. Examining the main obstacles to teachers' professional growth. Educational Innovations Journal, scientific-research publication, year 15, number 58, summer 2015{in Persian}

-Abdalhi, Bahram. Dadjoi Tawakli, Okhla, Yousliani, Gholam. Ali. (1393). Identification and validation of the professional competences of teachers in the field of influence. Journal of educational innovations. Number 49.

-Adib Menesh, Marzban; Ali Asgari, Majid and Musipour, Nematullah. (1390). Feasibility of implementing school-based curriculum planning in Kermanshah high schools. Curriculum research. 1(2), 104-81

Abiero, M. O. (2009). Curriculum development. Nairobi: Longhorn Publishers

Allison, m. "Cultural Competence : What teachers know and perceive" (2011) theses : ed. d./Walden university.

Anderson, f. (1982), "P.B; Social Science", Vol (17-24).

-Akhgar, Masoud and Masoumeh Khalili, (2015), the study of the role of professional competences of elementary school teachers on the citizenship education of students, the second national conference on teacher education, Isfahan, Farhangian University, Isfahan. {in Persian}

-Amin Khandaghi, Maqsood and Gudarzi, Mohammad Ali. (1390). Designing a regional curriculum planning system for education in the Islamic Republic of Iran. Iranian Curriculum Studies Quarterly. Serial 23, 109-76{in Persian}

.

Ateah, C. & Cohen, I. (2009). School victimization and bullying experiences: Crossnational comparisons between Canada and the United States. Currents: Scholarship in the Human Services, 8(1), 1e22{in Persian}

-Atefe Attaran, Nematollah Musipour*, Mohammad Attaran, Ali Hosseinikhah Designing and validating the model. Revision of teacher training curriculum in Iran. 16th year, 2nd period, number 34 (61 in a row) summer 2018, pages 33{in Persian}

Baisya, K. N, Mali, D.D. "Decentralised planning, Theory and Practice" New Dehli, India, 1989, PP. 52-58

Barnes , B "Perceptions of Students for a korean Ewha university about the attributes as a better education " (2008). Theses: Doctorates and Masters.

Brati, conductor. (2014). Professional competence and the need to pay attention to it in primary school teachers. National conference of primary education. {in Persian}

Baron, J. (1993). Why teaching thinking? An essay. Applied Psychology, 42(3), 191–237.

Bezi, Mohammad Amin, and Modabnia, Amin. (2014). Professional qualification indicators of primary school teachers. National conference of primary education. {in Persian}

Beard,C.,& Wilson, J.P. (2005).Ingredients for effective learning: the learning combination lock

-Behnam Jam, and and Shah Hosseini, N. (1390). Improving the professional qualifications of teachers to participate in school-based curriculum planning, the first national conference on fundamental transformation in the curriculum system of Iran.

Beure, H (2001). Creating the Future School. London: Routledge Pub

Board of studies, "Curriculum and Standard Framwork Matematics " Publish by the Board of studies Victoria Australia, 1995.

Bonwell, C. C. & Eison, J. A. (1991). Active learning: Creating excitement in the classroom (ASHE-ERIC Higher Education Rep. No. 1). Washington, DC: The George Washington University, School of Education and Human Development

Brown, ch "Developing a common understanding video analysis: experiences of Victorian regional indecent middk school teachers" , (2011) . theses : doctorates and masters.

Bruner. J. (1977). The process of education. Cambridge, Harvard University Press

Casale, m M. "Teachers perceptions of professional development : an exploration of delivery models " (2011).Theses : Doctorates and Masters.

Chen, J. (2010).Teachers' conceptions of excellent teaching in Chinese middle schools (Doctoral thesis, The University of Auckland, New Zealand), Retrieved from. http:/ hdl.handle.net/2292/5864.

Chen, J. (2007). Teachers' conceptions of excellent teaching in middle schools in the north of China. Asia Pacific Education Review, 8(2), 288e297. doi:10.1007/ BF03029263.

Cochrann, M. (1992), "Inside / Outside: Teacher Research". J. (2006.(

Cooper,paul,Donald,mcintyre(1998).effective teaching and learning.open university press.

Creswell, J. W. (2003). Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

-Dibai Saber, Mohsen; Abbasi Chastity; Korosh Fathi Vajargah and Saeed Safaei Mohd, 2015, Explanation of the components of teachers' professional competence and analysis of its position in the top documents of Iran's education and training{in Persian}

-Dibai Saber, Mohsen, Najafi, Hassan (2015). Analysis of the fundamental transformation document of education in terms of the importance of teachers' competence components, the second national teacher training conference, Isfahan, Farhangian University, Isfahan University{in Persian}

Eiazdi, Samad; Salehi Imran, Ibrahim (2011). Investigating the professional qualifications of secondary male teachers of the humanities branch based on the constructivist approach (case study: Mazandaran province{in Persian}

Eisner, E. W, "The Education Imagination". Macmillan Company 1994. P. 74. Elbaz, F, "Teacher participation in Curriculum Development" in International

Encyclopedia at Curriculum Development, Pergaman press, 1991, PP. 365 /367

-Fatemi Aghda, Mahnaz, Hatami, Javad. (1402) Compilation of the educational design model of competency-based medical science education based on the exploratory community framework{in Persian}

-Fathi Vajargah, Koresh; Abdullahi, Mozhgan; Taghipour Zahir, Ali; Rahimian, Hamid; Competencies of Education Managers and Human Resource Development. Magazine: A New Approach in Educational Management » Winter 2014 - Scientific-Research Number 24/ISC (32 pages - from 23 to 54{in Persian}

-Fathi Vajargah, Koresh; Abaslat Khorasani and Somia Daneshmandi, 2013, Coaching in training and improvement of human resources, 8th Human Resources Development Conference, Tehran, Center for Productivity and Human Resources Studies{in Persian}

Fitzpatric, B. (2001). The Conflicting Agents of School Based Curriculum Change. Avaliable at: http://www.ACSA.edu.au.

-Goya, Zahra, Mortaza Mehrabani, Narges, Examining the factors affecting the integration of mathematics teachers' professional learning with how they analyze, interpret and make decisions in secondary school: theory and practice in the curriculum of the third year, spring and summer 2014, number 5, chapter of{in Persian}

Hasannejad, Vajiheh. (2014). Studying the professional qualifications of primary school teachers. National conference of primary education. {in Persian}

Hong, Hoo-Jo, "Passibilities and Limitations of teacher participation Curriculum

Development". The case of the Korean Primary School, 1996.

Jacobson & al… (1998), "PBERICM", Vol (39-38{in Persian}

-Karimi, Fariba. (2008). Professional qualifications of primary school teachers. Garmsar Islamic Azad University Leadership and Educational Management Quarterly, second year, number 3, winter 2018, p. 153{in Persian}

-Klien, M.F, "Aconceptual framwork for curriculum Decision making" in the politics of curriculum Decision making, state university of New York Press, 1991, pp.24_40

Kobiah, L. K., Barchok, H. K. & Wanja Njagi, M. (2015). Teacher's participation in curriculum conceptualization and effective implementation of secondary school curriculum in Kenya. International Journal of Education and Research, 3(7), 283-294.

-Lee, john chi kin, Wing po, La & Yuk yung Li (2003). Teachers Evaluation and Effectiveness in Hong Kong: Issues and Challenges, Journal of Personnel in Education, Vol 17, N 1-

LeFebvre, L., & Alle, M. (2014). Teacher immediacy and student learning: An examination of lecture/laboratory and self-contained course sections. Journal of the Scholarship of Teaching and Learning, 14(2), 29-45.

-Luqmani Shahmiri, Mehran; Seyyed Shahabuddin Hosseini Khalili; Seyyedsjad Sadati and Reza Bamti Toosi, 2014, Examining teacher's professional qualifications, the third scientific research conference of educational sciences and psychology of social and cultural harms in Iran,

Qom, Soroush Hikmat Mortazavi Islamic Studies and Research Center{in Persian}

Majdi, Pari Sima Sadat; Naderi, Ezzatullah; Seif Naraghi, Maryam Source: School Management, 7th Term, Spring 2018, Number 1{in Persian}

Malebye, L. M. (1999). Teachers' role in curriculum development. MEd Thesis: Rand African University

Marzano. J. & Jana. S. marzano, Debra. J. pickering ; (2003(

Maleki, Hassan. (2013). Qualifications of the teaching profession. Fifth edition, Tehran: Madrasah{in Persian}

Maleki, Hassan. (2008). The social dimension of the curriculum and the teacher's role. Educational sciences. Rosh Moalem. February 2018, No. 163 . . {in Persian}

-Marzooqi, God's mercy; Mehdi Mohammadi; Majid Ali Asgari; The framework of teachers' participation in the curriculum planning system of the Islamic Republic of Iran; Qualitative Study . New educational approaches of the Faculty of Educational Sciences and Psychology, Isfahan University, year 13, number 1, serial number 27, spring and summer 2017} .{in Persian}

Medley. M. (1982), "Teacher Effectiveness" ,Encyclopedia of Educational Research, Fifth editing, new York.

-Moghadsi, Zainab; Javadipour, Mohammad; Dehghani, Marzieh (2015). Investigating teachers' views on the status of professional qualifications of elementary teachers in Tehran. The chapter of Paoish in Educational Sciences and Counseling{in Persian}

-Mohammadreza Sarkar Arani, Education and Training, 27th Spring 2019, Number 1 (105 consecutive{in Persian}

Mokua, B. (2010). An evaluation of the curriculum development role of teachers as key agents in curriculum change. M. Ed Thesis. South Africa., North-West University.

Pine, J. (2009). "Teachers action Research, building konowle dge democracies", sage.

Molainejad, Azam, 2013, desirable professional qualifications of student teachers of primary education. Educational innovations" winter 2013 - number 44 scientific-research rank (Ministry of Science/ISC (30 pages - from 33 to 62{in Persian}

-Moradian, Narges; Nejad Bakhsh, Amin; Moini, Sahr (2015). Reflecting on teachers' professional qualifications considering curriculum changes, Second National Conference on Teacher Education, Isfahan, Farhangian University, Isfahan University} . .{in Persian}

Mushtaghi, Saeed and Naqashzadeh, Maryam, 2013, Presenting the model of professional qualifications of primary school teachers: a case study of Dezful city teachers, the first scientific research conference of educational sciences and psychology of social and cultural harms in Iran, Tehran{in Persian}

Nazari, Shirzad, Miri, Afshin, Ahmadi Bolotaki, Sara, Karimi Borojni, Sadegh, 2014, Evaluation of the current state of professional qualifications of primary school teachers in Andimeshk city, the first international conference on management science, advances, innovations and challenges{in Persian}

Niknami, Mustafa; Karimi, Fariba. 2008). Professional qualifications of general education teachers with appropriate cognitive framework. Journal of Research in Curriculum Planning, Fall 2018, No. 23, p. 4{in Persian}

-Rezaei, Fereshte and Mehbobeh Suleimanpour-Omran, 2015, a look at the development of professional competence in teachers, National Conference on Psychology of Educational and Social Sciences, Mazandaran, Kome Alam Avaran Danesh Scientific Research Institute{in Persian}

-Rokhshan Far, Toraj; Arin Mehr, Amid (1393). Investigating the relationship between teachers' professional qualifications and their job performance in the primary schools of Ray city, International Conference on Management and Industrial Engineering, Ide Pardaz Institute of Managers in the capital of Vira{in Persian}

Sabar, N. (1994). Curriculum development at school level. In Torsten Husen and Neville Postlethwaite (ed). The international encyclopedia education. Second ed., pergamon Press Inc. Oxford{in Persian}

-Sadiqeh, Gholami Alavi, Hatami, Mehrmohammadi, Mahmoud, Talaei, Ebrahim. Designing and validating the model of professional qualification of educational leaders in elementary school. Iranian Curriculum Studies Quarterly, Spring 1402, No. 68{in Persian}

-Sajad Asgari, Matin; Kayani, Gholamreza (2017). The standard model of teacher professional competence in the level of the Islamic Republic of Iran . . {in Persian}

-Safari, Akram; Abdulahi, Bijan; Ibrahim's grandson, Abdul Rahim; Zain Abadi, Hasan Reza. Analysis of barriers to the professional growth of teachers in schools: a mixed research; School Management Quarterly, Article 2, Volume 5, Number 1, Spring and Summer 2016, Pages 49-23{in Persian}

Sarvari, Fariba, and Ahmadi Khatir, Suri. , 2014. Examining the professional qualifications of primary school teachers in Ghaemshahr city. National conference of primary education. {in Persian}

Schoonmaker, F. (2010). Curriculum Evaluation. Encyclopedia of curriculum studies. SAGE Publications, Inc.

Schwab, J. J. (1983). The practical 4: Something for curriculum professors to do. Curriculum Inquiry, 13 (3), 239-265.

Shawer, S. F. (2010). Classroom-level curriculum development: EFL teachers as curriculum developers, curriculum-makers and curriculum transmitters Teaching and Teacher Education, 26(2), 173-184

Snyder, J, Bolin, F & Zumwalt, K. (1992). Curriculum implementation. In P.W. Jackson (Ed.), Handbook of research on curriculum. New York: Macmillan. 402-435

Sprecher, S. (2014). Initial interactions online-text, online-audio, onlinevideo, or face-to-face: Effects of modality on liking, closeness, and other interpersonal outcomes. Computers in Human Behavior, 31, 190-197

Stronge , H. & Palmela, D. Tucker, L. Hindman , (2004.(

Talkhabi, Mahmoud. (2013). Professional teacher, thinking is the basis of teachers' professional practice. Teacher Development Magazine, April 2013, No. 181.

Voogt, J., Fisser, P., Roblin, N. P., Tondeur, J., & van Braak, J. (2012). Technological paedogogical content knowledge: A review of the literature. Journal of Computer Assisted Learning, 29(2), 109-121 .

Wadesango, N & Bayaga, A. (2012). Management of schools: Teachers' involvement in decision making processes, African Journal of Business Management. 17(7), 1689-1694

Wang, F., & Burton, J. K. (2012). Second Life in education: A review of publications from its launch to 2011. British Journal of Educational Technology, 44(3), 357-371.

Wong, h. (2000), "the first days of school."Young, S. (1993). Defining highly qualified teachers. Journal of Educational Researcher. 31(9). 13

Zaharim, A., Zaidi Omer, M., Basri, H., Mushmad, N & Mohd Isa, F. L. (2009). A gap study between employers perception and expectation of enginnering graduates in malaysia WSEas transactions on advances in Enginnering Education, 6. 409-419.

Zakari Hakkami, Masoumeh, and Naserin, Elham. (2014). Comparison of individual qualifications of current and ideal teachers among primary school teachers working in Abadan schools. National conference of primary education{in Persian}

Zheng, B., & Warchauer, M. (2015). Participation, interaction, and academic achievement in an online discussion environment. Computers and Education, 84, 78-89